

Doma in po svetu

- PREGLED NAJVAŽNEJIH DOGODKOV -

ZDA in Iran se pogajajo o vrnitvi Iranu kakih 500 milijonov dolarjev, blokiranih v ameriški banki zadnjih 5 let

HAAG, Niz. — Včeraj so se sestali pogajalci ZDA in Irana glede vrnitve Iranu 500 milijonov dolarjev, blokiranih v ameriški banki vse od 1981. leta. Ameriško stališče je, da je denar res iranska last in da ZDA ne nasprijejo več, da bi bil vrnjen Iranu. Pogajalci morajo rešiti le nekatera »tehnična« vprašanja v zvezi z vrnitvijo. Uradni stiki v Haagu so najnovejši znak, da se Reaganova administracija še vedno zanima za izboljšanje odnosov z Iranom. Predsednik iranskega parlamenta, ajetola Rafsandžani, je dejal, da bi morda bila iranska vlada pripravljena aktivneje posredovati pri libanonskih muslimanskih skupinah, ki imajo v svojih rokah ameriške talce, da bi bili ti talci izpuščeni, ako bi ZDA pristale na vrnitev omenjenih 500 milijonov dolarjev Iranu. Predstavnica State Departmenta Phyllis Oakley pa je povedala novinarjem, da je problem vrnitve denarja Iranu povsem ločen od položaja talcev v Libanonu, da ne gre za nobeno povezavo.

Študentovske demonstracije v Kitajski se nadaljujejo — Oblasti bodo kmalu strogo reagirale zoper rastoči pritisk

PEKING, Ki. — Včeraj se je več tisoč univerzitetnih študentov v tem mestu udeležilo od oblasti nedovoljene demonstracije. Študentje so korakali po mestnih ulicah od ene univerze do druge in zahtevali demokratične reforme. Policijski so spremljali študente, niso pa ukrepali proti njim. Včeraj popoldne so pa policisti s silo preprečili novo demonstracijo, ko niso dovolili študentom, da bi zapustili univerzitetno naselje. Napisi na zidovih ob pekinških ulicah napovedujejo veliko študentovsko demonstracijo za novoletni dan in kljub temu, da so oblasti dale vedeni, da so take demonstracije nezakonite in da bodo kršilci zakona in reda tudi kaznovani.

Ker so bile oblasti doslej dokaj zadržane do demonstracij, postajajo študentje drznejši v svojem obnašanju do policistov in tudi radikalnejši v zahtevah za temeljite reforme kitajskega družbenopolitičnega sistema. Zahodni novinarji, ki so opazovali včerajšnjo demonstracijo poročajo npr., da so nekateri študentje skušali odvzeti od policistov njihove prenosne radijske aparate.

V zadnjem mesecu so bile študentovske demonstracije v devetih kitajskih mestih. V večini primerov ni prišlo do izgredov ali obsežnejših spopadov z oblastjo, opazovalci kitajskih političnih razmer pa menijo, da ne bo trajalo dolgo, ko bodo oblasti odločno ukrepale zoper študente in predvsem njih voditelje. Kitajska vlada sama z najvplivnejšim voditeljem Dengom Xiaopingom na čelu sicer podpira razne politične in gospodarske reforme, študentje pa pravijo, da je uvajanje reform prepočasno in preveč omejeno.

Družine štirih Challengerjevih astronautov privolile v visoko odškodnino — Reagan počastil posadko Voyager letala

WASHINGTON, D.C. — Pravosodno tajništvo je sporočilo, da so družine štirih od sedmih astronautov, ubitih v nesreči šuttlja Challengerja 28. januarja letos, privolile v odškodnino, ki bo vsaki družini prinesla več kot 750 tisoč dolarjev. Te družine so s tem odpovedale pravico do nadaljnjih tožb zoper vlado, NASA in privatnih podjetij, ki so sodelovali v sestavljanju Challengerja in izstrelitvene rakete. Druge tri družine pa bodo nadaljevale s tožbami, ker želijo več denarja.

Družine astronautov Francisa Scobeeja, Christe McAuliffe, Ellisona Onizuke in Gregoryja Jarvisa so prejele odškodnino, družini Ronaldja McNaira in Michaela Smitha tožita, družina Judith Resnik pa ni pristala na odškodnino in tudi še ni vložila tožbo.

Včeraj je predsednik Reagan, ki je na počitnicah na svojem ranču v Kaliforniji, počastil pilota Voyager letala Richarda Rutana in Jeana Yeager ter izumitelja letala Burta Rutana, ker je letalo uspešno obkrožilo zemeljsko oblo v 9-dnevнем poletu brez enega samega pristanka. Navzoči v dvorani so bili tudi številni prostovoljci, ki so pomagali pri poletu. Reagan je dejal, da sta Rutan in Yeager, ki sta polet končala 23. decembra, dala ZDA najlepše možno božično darilo.

Harold Macmillan umrl

LONDON, V. Br. — Včeraj je na svojem domu umrl Harold Macmillan, v starosti 92 let. Macmillan je služil kot angleški ministrski predsednik od 1957 do 1963, pred drugo svetovno vojno je bil zelo blizu Winstonu Churchillu, ki mu je med drugo svetovno vojno zaupal pomembne naloge. Zadnja leta je bil Macmillan sporna osebnost zaradi njegove nečastne vloge pri prisilni vrnitvi slovenskih, hrvaških, srbskih, ruskih, ukrajinskih in drugih beguncov Titovim partizanom in Stalinovim morilcem. O svoji vlogi Macmillan ni hotel nikoli odkrito in resnično govoriti. Macmillan je sicer bil tisti »minister«, ki ga omenja v svoji obsežni knjigi o prisilni vrnitvi slovenskih domobranov in drugih protikomunističnih beguncov grof Nikolaj Tolstoj »The Minister and the Massacres«.

— Kratke vesti —

MOSKVA, ZSSR — Včeraj se je v Sovjetsko zvezo vrnilo 50 sovjetskih emigrantov, ki niso bili zadovoljni s svojim življenjem po prihodu v ZDA. Sovjetska sredstva javnega obveščanja so namenila veliko pozornosti tej skupni vrnitvi. Nekateri povratniki so rekli, da so se vrnili, ker jim ni bil všeč ameriški način življenja, drugi se ameriškim razmeram niso mogli prilagoditi, pri še drugih pa je prevladovalo domotožje. Sovjetski predstavniki so rekli, da je v ZDA več drugih sovjetskih emigrantov, ki želijo priti nazaj v ZSSR.

Moskva, ZSSR — Oporečnik Andrej Saharov se je v intervjuju na ameriški televizijski zahvalil sovjetskemu voditelju Mihailu Gorbačovu, ki mu je omogočil vrnitev v Moskvo. Saharov pa je zopet kritiziral sovjetski sistem zaradi političnih zapornikov in zasedbe Afganistana, prav tako pa je bil kritičen do Strateške obrambne iniciative oz. Vojne zvezd, ki jo zagovarja predsednik Reagan.

Manila, Fil. — Levičarski in desničarski politiki pravijo, da bodo nasprotovali odbritvi nove demokratične filipinske ustave na referendumu, ki bo 2. februarja. Levičarji trdijo, da se je predsednica Corazon Aquino povezala z desničarskimi elementi, desničarji pa trdijo ravno nasprotno, da je Aquinova pristala na infiltracijo njene vlade s strani komunistov. Kot kaže, bo predlagana ustava potrjena na omenjenih volitvah.

Bejrut, Libanon — Po sicer nepotrenih vseh, so bili ugrabitelji iraškega letala, ki je treščilo na tla v Saudski Arabiji in je v nesreči bilo ubitih 65 potnikov, sami Iračani ali vsaj povezani z iraškimi varnostniki na bagdadskem letališču. Slednji so ugrabiteljem baje omogočili vstop v letalo.

Iz Clevelandia in okolice

Skupno sv. obhajilo —

Oltarno društvo sv. Vida bo imelo skupno sv. obhajilo to nedeljo, 4. jan., pri osmi sv. maši. Ob 1.30 pop. bo sestanek v društveni sobi. Članice lepo vabljene!

Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti bo imelo skupno sv. obhajilo to nedeljo pri osmi sv. maši, ob 1.30 uro molitve, po njej pa letno sejo z volitvami odbornic. Po seji bo zabava. Članice vabljene!

Novi grobovi

Jean Macerol

Umrla je 76 let stara Jean Macerol, rojena Hlad, žena Franke, sestra Ann Lukasko, Johna, Rudyja, Josephine Hlad, Vicki Pike ter že pok. Louise Hlad in Marie Hlad, teta, članica društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ, SŽZ št. 25, Kluba slov. upokojencev na St. Clairju in Materinskega kluba pri Sv. Vidu. Pogreb bo iz Zak pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. v soboto, 3. januarja, v cerkev sv. Vida dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo v četrtek, 1. jan., od 7. do 9. zv. ter v petek pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Frank V. Skully

Umrl je Frank V. Skully, mož Katherine, roj. Jurman, brat Laddieja, Freda, Raymonda ter že pok. Louisa, Mary Bokar, Williamsa, Victorja in Florence Lube. Pogreb bo privaten in brez obiskov v pogrebnem zavodu. Družina priporoča darove v pokojnikov spomin Slovenskemu domu za ostarele ali katere drugi dobrodeleni ustanovi.

Jennie Zelko

Umrla je 88 let stara Jennie Zelko, rojena Krajec, pred leti živeča na E. 67 St., zadnji čas pa v Slovenskem domu za ostarele, vdova po Johnu, mati Jean Woldin in Johna, sestra Mary Wapotich, 3-krat stara mati, 7-krat prastara mati. Pogreb je bil iz Zak zavoda, 6016 St. Clair Ave., včeraj s sv. mašo v cerkvi sv. Vida. Družina priporoča darove v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele.

Frank M. Kuhar

V Lake County West bolnišnici je po dolgi bolezni umrl 72 let stari Frank M. Kuhar z E. 272 St. v Euclidu, rojen v Kamniku, Slovenija, od koder je prišel v Cleveland l. 1931, mož Gabrielle (r. Tillinger), oče Franka M., 3-krat stari oče, brat Petra Cooka, Anne Sraj, Freda, Helen Morel, Mary (pok.) in Alice, lastoval in vodil Frank's Quality Meat Market na Detroit Ave. v (dalje na str. 8)

Zadnja letošnja številka —

Ta številka A.D. je zadnja v letošnjem letu. Naš list bo zopet izšel v torek, 6. januarja, in bo nato redno izhajal vsak torek in petek. Želimo vam veselo in tudi varno silvestrovanje!

Novi nadškof v Beogradu —

Beograjski nadškof Alojzij Turk, star 77 let, je stopil v pokoj. Za njegovega naslednika je bil imenovan Slovenec dr. Franc Perko, rojen l. 1929 na Krki na Dolenjskem. Duhovnik je postal l. 1953, bil profesor na teološki fakulteti v Ljubljani, zadnji čas pa je živel v Rimu kot član Kongregacije za verski nauk.

Žalostno sporočilo —

Ivana Kete iz Saranac Rd. je dobila žalostno sporočilo, da ji je 22. decembra v Ivanjensku pri Rakeku umrla sestra Julka Novak, v starosti 77 let. Pokojna zapušča 4 hčere in 3 sinove doma v Sloveniji, enega sina pa v Avstraliji ter sestro Mici Novak v Rovtah pri Logatcu in tu omenjeno. Naj počiva v božjem miru!

Lep spominski dar —

Slovenski hotelir Vinko Levstik, lastnik Palace hotela v Gorici in naš redni oglaševalec, nam je poklonil \$50 namesto cvetja na grob nedavno preminulemu Franku Šterletu. Soprogji in sorodniki izreka svoje globoko sožalje. Mi se pa g. Levstiku zahvalimo za naklonjenost in podporo.

Spominski darovi —

Ga. Mary Per ter Tony in Jean Brodnik so darovali \$20 v naš tiskovni sklad v spomin Josephine Stanic.

Tony Kaplan in sin Dennis, Warrensville Hts., O., sta darovala \$18 v spomin žene in mame Jane Kaplan.

Joseph Trebec, Willoughby Hills, O., je nam poklonil \$12 v spomin žene Mary Trebec.

Helen Sustarsic, Eastlake, O., je darovala \$10 v spomin moža Franka J. Sustarsica.

Theresa Percic, Euclid, O., je nam podarila \$7 v spomin staršev Franka in Olge Perpar.

Za Slovensko knjižnico —

Vsakoletna akcija za podporo Slovenski knjižnici je v teku. Prispevki na Slovensko narodno čitalnico, 6417 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103, so istočasno članarina za pripadnike vaših društev.

VREME

Oblačno danes z verjetnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura okoli 31° F. Pretežno oblačno jutri z najvišjo temperaturo okoli 35° F. V četrtek, novodelni dan, oblačno, z možnostjo snega ali dežja. Najvišja temperatura okoli 37° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche

NAROČNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece
Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 - year; \$18.00 - 6 mos.; \$15.00 - 3 mos.

Canada:

\$42.00 - year; \$27.00 - 6 mos.; \$17.00 - 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 97 Tuesday, December 30, 1986 83

Solidarnost in razvoj — dva ključa do miru

Papeževa poslanica za 20. svetovni dan miru —

Prihodnje leto bo minilo 20 let, kar je izšla okrožnica papeža Pavla VI. »Napredok narodov« (Populorum progressio). V njej najdemo tudi naslednjo misel: »Razvoj je novo ime za mir.« Je res možen mir, se sprašuje sv. oče, ko ljudje ne morejo živeti človeka vredno življenje? Ko so politične, gospodarske in socialne razmere le v korist ene skupnosti ali naroda in to v škodo drugega? Je mogoče pristen mir brez sprejetja čudovite resnice, da smo si vsi enaki v dostenjanstvu, ker smo bili vsi oblikovani po božji podobi?

In ker imamo vsi isti izvor, bi morali biti tudi vsi solidarni drug z drugim. Papež Janez Pavel II. je zato povezel razvoj in solidarnost kot skupno misel za 20. svetovni Dan miru pod gesлом: »Solidarnost in razvoj — dva ključa do miru«. Pri tem se je naslonil na svojo lanskoletno poslanico, ki je imela za geslo: »Sever-Jug, Vzhod-Zahod: en sam mir«. Vsi naj bi si zato prizadevali za novo solidarnost: solidarnost človeškega rodu.

Sv. oče omenja številne primere, ko je zadnja leta ta vzajemnost prišla do veljave. Prirodne nesreče, vojni spopadi, izbruhi lakote ali epidemij so dali posameznikom, narodom in državnim voditeljem priložnost, da so velikodušno in nesebično priskočili na pomoč. Z besedami in z dejanji je bilo izpričano, da smo vsi ena družina človeških otrok.

Ta občudovanja vredna solidarnost je prišla do izraza ponovno tudi v Združenih narodih; tako je prihodnje leto ta pomembna organizacija razglasila za Mednarodno leto tistih brez stanovanja in doma. Tako izražena pozornost do družin, ki jim manjka nekaj bistvenega, da bi dostojo živele, je brez dvoma velik doprinos k mednarodni vzajemnosti.

Tudi ovir do te vzajemnosti ne manjka. Omenimo le nekatere! Nerazpoloženje, če ne kar sovraštvo do tujcev, ko se države zapirajo pred njimi ali celo sprejemajo diskriminacijske zakone zoper nje. Potem prepoved svobodnega prehajanja iz ene države v drugo, kar onemogoča združenje med člani iste družine. Nadalje ideologije, ki oznanajo sovraštvo ali nezaupanje, verska nestrnost, razredna razdeljenost. Vse to prizadene človeka v njegovem bistvu, rani njegovo dostenjanstvo. Zelo proti vzajemnosti je tudi terorizem v raznih oblikah.

Proti vsem omenjenim oviram je treba nastopiti z učinkovito solidarnostjo, preiti jezikovne, rasne, socialne in verske pregrade ter poiskati tisto, kar druži, čeprav je še tako slabotno in majhno proti temu, kar loči.

Na nobenem človekovem področju pa ni solidarnost tako potrebna kot prav na področju razvoja. To misel je poudaril že papež Pavel VI. v zgoraj omenjeni okrožnici pred 20 leti. Zapisal je, da je zgolj gospodarski napredok nezadosten, če se mu ne pridruži še socialni. Zlasti je vztrajal na tem, da mora biti razvoj celosten, da mora vključevati

Iz newyorške prosvetne

Z decembrisko uro smo uspešno zaključili prosvetno dobo za letos. Pa nismo bili samo mi uspešni. Vsa fara se je kar nekam prerodila. To prerojenje sta ustvarili sedemdesetletnica fare in blagoslovitev novega okna — glavnega okna v cerkvi, ki gleda na ulico in se dviga v dvoje nadstropij. Pohvala za vse to gre v prvi vrsti župniku in tistim, ki so načrte delali in jih izpeljali, pa tudi vsem faranom, ki so z denarnimi prispevki omogočili novo okno.

Res, vsak faran je ponosen, ko vidi, kako se tujci ustavljajo pred našo cerkvijo in občudujejo neno okno z misijonarjem Baragao. Tako požrtvovalnih in radodarnih faranov nima vsaka fara! Le tako naprej, moji dragi newyorški Slovenci! Zagotavljam vas, da vam ne bo nikoli žal denarja, ki ga žrtvujete za svojo slovensko cerkev.

Ura

Uro smo posvetili božiču in posredno slovenskim družinam. Saj je bila v predvojni Sloveniji navada, da so vsi

vsakogar in to v celoti, moškega in žensko v vseh njunih razsežnostih.

Janez Pavel II. k tej trditvi dodaja svoje misli. Namen razvoja naj bo človek. On naj bo njegov nosilec, ne pa predmet. Ne sme biti pogojen od morebitnih novih teholoških ali znanstvenih odkritij. Zato mora biti razvoj v službi tistih vrednot, ki dejansko osrečujejo posameznika in družbo. Vsi imajo pravico do tega, kar je dobro in resnično. Vsi imajo tudi pravico, da si izbirajo stvari, ki zares lepšajo življenje. Odklanjati je treba zato tak razvoj, ki vidi napredek v tem, da sprejema protispočetne programe ali pospešuje splave kot ceno za materialno blagostanje. Tako ravnanje je atentat zoper človekovo dostojanstvo in svobodo.

Človek naj bi se v napredku čutil varnega, tako kot posameznik kakor tudi kot narod. Če te varnosti ni, tudi ni pogojev za resničen razvoj. In če neka država ali narod išče svojo ekonomsko, vojaško in politično nadvlado, je s tem ogrožen pravi napredok, z njim pa resničen mir.

Na začetku leta 1987 se svet sooča z nekaterimi problemi, ki kličejo po temeljiti in hitri rešitvi. Tu je silni zunanj dolg premnogih držav, pa nizke cene za surovine, protekcionistična politika, dajanje prednosti novim naložbam. Nadalje oboroževalna tekma, pa neenakost v posesti teholoških znanosti. Končno napetost med Vzhodom in Zahodom in gospodarski prepad med Severom in Jugom.

In še en velik problem je, ki ogroža svetovni mir: razkraj družine. Tiste osnovne celice v družbi, brez katere ni pravega razvoja in napredka. Če je zdrava in cela, so dani tudi pogoji za zdravo rast celotne družbe. Prepogosto pa žal ni tako.

Premnogokje je postala družina nekaj drugotnega; država je ne ščiti in ne podpira kakor bi bilo treba. Pogosto nima sredstev, da bi njeni člani rasli in živelj v zdravem vzdušju. Tako smo priča razbitim družinam, ki so zaradi dela prisiljene živeti ločeno, družinam, ki fizično in moralno propadajo. Oblasti se pač premalo zavedajo, da prav zdrave in srečne družine ustvarjajo harmonijo v družbi in narodu, to pa pospešuje mir znotraj države in v svetu.

In ker po besedah papeža Pavla VI. mir ni zgolj v odsotnosti vojnih spopadov ali v krhkem ravnovesju nakopičenega orožja, ampak v uveljavljanju reda, ki si ga je zamislil Bog, zato so vsi verni ljudje, še posebej pa dobri kristjani, poklicani k ostvaritvi tega miru.

Janez Pavel II. omenja s tem v zvezi molitev in premišljevanje. Pred očmi ima nedavni molitveni dan v Asiziju. Kristus, ki je na svet prinesel mir, naj vse kristjane naredi delavce za mir in za spravo. In naj pri tem ne pozabijo Učenikovih besed: »Kar hočete, da bi drugi vam storili, storite vi njim« (Mt 7, 12). Kjerkoli se to naročilo ne izpolnjuje, so sokrivi tudi kristjani. Ta greh ima svoje posledice v celotni družbi in žali Boga, ki je početnik življenja in vse stvarstvo v obstoju ohranja.

Ko prihaja novo leto, ima sv. oče eno veliko željo: da bi človeštvo v letu 1987 dokončno zavrglo svoje razprtje iz preteklosti, vsi pa se iskreno trudili za mir in bi tako vsa človeška družina postala enotna v svoji solidarnosti. Vsi naj

(Dalej na str. 4)

prednašale Božično pesem. Videlo se je, da se je njihova mamica zelo potrudila, da jih je tako lepo naučila.

Nato je nastopila Zupančeva družina. Gospa Marinka je nežno in prikupno zapela lepo božično pesem, Inge je recitirala pesem »Pri jaslicah«, Andrej pa pesem »Prišel čas je okrog božiča«. Oba sta bila izredno dobra.

Spored sta zaključila Tone Jenko, ki je recitiral Jakopičovo pesem »To sveto noč« in Peter Remec, ki je recitiral resnično zgodbo »Materino darilo«. V imenu svoje družine pa je Marija Burgar v angleškem jeziku molila »A Christmas Prayer«, ki jo je napisala Helen Steiner Rice, in nam dala program za bodoča leta. Če je kdo poklican, da nam daje nasvete, je to njena družina, ki je to leto največ trpela, ker je izgubila mladega moža in očeta.

Hvala v prvi vrsti Babnikovi družini, ki pripravi dvorano, kuha, deli kosilo in pospravi, ko smo že vsi drugi na poti domov. Hvala tistim, ki sodelujejo in vsem zvestim prosvetarjem, ki tako pridno hodite na ure.

Bog daj Vam in vsem naročnikom AD blagoslovljeno NOVO LETO!

Dr. Zdravko Kalan

ODMEV

CLEVELAND, O. - Nedavno je nekdo spet mešal čebele med pevce Glasbene matice. Bil sem v bližini in me je pičilo. Zakaj se isto ne dogaja pri imenih Slovenska matica ali Slovenska izseljenska matica? Saj tisto cvrčanje matice, ko sem včasih doma čakal roja, ni imelo na sebi nič koncertnega, razburjalo je le čebele v panju.

O sveta zagamanost, da nisem pomislil že prej na homonime, na besede različnega pomena, pa z enako izgovarjava ali pisavo. Odprem Slovenski slovar in res dobim tam kar osem pomenov za besedo matica. Dva si zapišem, ker mislim, da zadovoljivo opredeljujeta Glasbeno matico: 1) enota, ki ima osrednji položaj v odnosu do drugih enot nekega sestava, in 2) društvena založniška organizacija (skrbni za pesmarice in razmnožuje note). Izbrano velja predvsem za ljubljanski vodilni pevski zbor pod Foersterjem in Hubodom. Clevelandski zbor je ob nastanku prevzel ime tega zobra iz Ljubljane, ker je bil ideal pevcev doseči raven in cilje svojih vzornikov.

To moje odkritje ponudim sedaj še drugim v presojo. Seveda — ker smo demokratični — kdor hoče, lahko še naprej rabi druge pomene in trdi, da sem jaz trot, kar je tudi homonim.

In spomenik?

Človek, dokler živi, si sam gradi svoj spomenik. Po smrti mu ga lahko postavljajo drugi. Med redkimi izjemami je bil maršal, pa so mu morali spomenik stražiti z nabitimi puškami.

F.K.

Ivanka Velikonja praznuje devetdesetletnico

Ivanka Velikonja

SEATTLE, Wash. - Na dan svetega Štefana leta 1944 sva se poslovila na vogalu škofjskega vrta pri Šempetu. Hitele je k zgodnji maši v stolnico, jaz na vlak v Postojno. Dogovorila sva se, da se dobimo za 25-letnico poroke 10. maja 1945. Vsi otroci. Ko je prišel 10. maj, sta bila z očetom in najmlajšima dvema sama doma, naslednji dan so očeta odpeljali. Jaz sem bil v Italiji, sedem drugih otrok nekje zunaj, a nismo vedeli drug za drugega in je bilo proslavljanje 25-letnice kar boleče.

Več kot štiri desetletja so minila, naša mama je še vedno z nami. Prvega januarja ima rojstni dan: praznuje svojo devetdesetletnico. Za vseh nas deset otrok, za vnake in pravnike, je naša mama in stará mama pač predvsem naša, za marsikoga, ki jo je poznal in jo še pozna pa osebnost, ki jo je vredno poznati.

Najstarejša hči Jožef Jeglič, nadškofovega brata, rojena v Ljubljani pri Čevljarskem mostu 1. januarja 1897. Njen rojstni dan smo vedno nekako potisnili v stran, je preblizu božiča in njenega godu 27. decembra. Kaka potica je še ostala od božiča. Let nismo šteli, ker se naši mami niso poznala.

Oče ji je umrl, ko je bila stará 9 let. Zato je stric Jeglič pazil na družino, zato je bila škofija zanje dokaj domaća. Od šestih otrok so preživel trije: France, kasnejši ravnatelj tovarne Zmaj v Ljubljani, in Anka, poročena z dr. Ivanom Stanovnikom. Stará mama Ivana Jeglič je umrla, ko sem bil tri leta star. Moj najzgodnejši spomin je na staro mamo pod drevesom na vrtu na Trški gori pri Krškem.

Naša mama se je šolala pri uršulinkah, kasneje v gospodinjski šoli v Marijanšču, kjer je spoznala vodilne šolskeestre, med njimi Terezijo Hanželič, in pa »gospode«, med njimi bodočega moža Narteja Velikonja, ki je pod vodstvom prelata Andreja Kalana in po priporočilu prijatelja dr. Izidorja Cankarja bil tam nekaj časa študijski prefekt.

Po koncu vojne, ko se je življenje v Ljubljani ustalilo, je 10. maja 1920 stric škop Jeglič v škofijski kapeli poročil nečakinji Ivanka z Nartejem Velikonjo in Anko z dr. Ivanom Stanovnikom. Ženina sta bila dobra prijatelja Daničarja, oba obetajoča mlada intelektuala v novi kraljevini. Družini sta kmalu rastli, otroci so se vrstili. Mi se spomnimo naše mame bodisi da je bila noseča, ali pa je dojila novorojenčka. Trinajst nas je bilo; dve punčki sta umrli kmalu po rojstvu, mali Nace se je ponesrečil, ko je bil štiri leta star. Družina je bila za našo mamo zadostna zaposlitev, posebno ko je leta 1933 oče težko zbolel in postal invalid.

Ko se danes govorji o uveljavljanju žensk izven doma, naj navedem, da je pri naši mami zunanje uveljavljanje in

delo bilo vedno del njenega življenja: od pobiranja podpisov za Majniško deklaracijo, do prepisovanja romana Pod svobodnim soncem v Braillovo pisavo za slepe, do intenzivnega udejstvovanja v verskih in prosvetnih organizacijah, od organiziranja gospodinjskih tečajev do radijskih predavanj, od pisanja člankov, popravljanja rokopisov, do tiskanja knjig in brošur.

Res, to delo ni bilo navadno plačano. Doma smo bili kar navajeni, da je mama morala »na sejo« in da je pustila doma navodila, kaj naj kdo napravi, da bo za vse poskrbljeno. Od let v Goričanah, nato 15 let pri Šempetu, po vojni v Guncljah in končno 25 let v Clevelandu, ji dela nikdar manjkalo: novih načrtov ima vsaj še za deset let.

Svet družinske domačnosti se je podrl ob koncu druge vojne. Moža so odpeljali. Šele ko so časopisi napovedali sodni proces, je izvedela, kaj se pripravlja. 25. junija ob 19:45, kot je poročala *Ljudska pravica*, je bil neznanokje ustreljen, najbolj verjetno na ljubljanskem strelišču.

Nekdanji znanci je niso več hoteli poznati, izseliti se je morala iz Ljubljane, ker za »take« nova Ljubljana ni imela več prostora. Počasi je poizvedela, kje so otroci, ki so ob koncu vojne odšli od doma. Jeseni sta se prikazala dva sinova, izpuščena iz taborišča v Teharjih. Stara 15 in 16 let sta ušla smrti.

Takrat se je začelo novo življenje, oziroma reševanje življenj. Brez zagotovljenih sredstev: pokojnine ni bilo, otroci so bili premladi, da bi kaj zasužili; ko so prišli zapleniti »premoženje«, ni bilo kaj vzeti. Živeli so od dobrot in priložnostnih zasluzkov, od instrukcij in nabiranja malin, od šivanja, pranja in podobnega.

Tri leta nato je šla v zapor. Menda »zaradi zvez z reakcijo«. Preživila je ljubljanske zapore in Rajhenburg in prišla domov čez tri leta.

Ko smo bili trije otroci že na tej strani oceana, je hotela na obisk. Po dolgih odlašanjih in odložitvah je končno prišla leta 1961 — in ostala. Nekaj let smo jo še klicali »leteča stará mama«, ker je letala sem in tja preko oceana, od enega otroka do drugega, od Ljubljane do Essna, od Marylanda do Seattla, čeprav je pri hčerki Zini v Clevelandu bila in je še najbolj doma.

Zadnja leta manj potuje. Stopnice in negotovost letalskih zvez so prepreke, da bi potovala sama, kot je dodelj. Clevelandski St. Clair je njen novi dom, cerkev svetega Frančiška na Superior Ave. njena vsakdanja postaja in skrb: da bodo prti pripravljeni, da bodo rože za oltar, da ne bo prepozna za večerno mašo in podobno. Ne hodi tja več peš, posebno odkar je bila na cesti napadena in so ji odnesli mašni brevir.

V družbi starejših je »mlada«, kajti njeni bistra radovednost se je še vedno drži. Ko smo pred leti z njo potovali preko Amerike od Chicaga do Pacifika, je klub svojim letom hotela vse videti: Old Faithful v Yellowstone, obraze na Mt. Rushmore, prepade v Glacier National Parku, veličastnost Grand Coulee ali slikovito obalo ob Pacifik. Podobno na potovanjih po Evropi: od Ohrida do Vrsarja, od rimskih bazilik do kólnske katedrale, pa seveda od domače Ljubljane do domov na Trnovski planoti.

Težave, ki jih starost prinaša, sprejema kot normalni proces človekovega potovanja skozi življenje. Ker oči niso več tako ostre, piše manj. Križanke še vedno rešuje. Ker so prsti malo bolj okorni, ne pleste več jopic za vse domače. Ne-kaj še, a z mujo. Ker so ji noge manj zanesljive, sama ne hodi obiskovat znancev. S povečevalnim steklom prebere vsako Ameriško domovino in Ave Marijo, seveda tudi odlomek svetega pisma, pa clevelandski časopis in pisma ter sporočila iz Slovenije.

Dolga leta je bila skoro edina redna vez v veliki družini. Stotine pisem hranim, v njih je naša družinska in skupinska kronika. Vočila za godove in rojstne dneve še redno prihaja. Vse organizirano in zanesljivo, ker je to pač naša mama in se to zanje spodobi. Mi do nje nismo tako pazljivi in marnikdaj pozabimo.

V Clevelandu bomo slavili. Od blizu in daleč, kos velike družine, pa znanci in prijatelji. Preživila je generacijo ljudi, ki jih je imela za »mlade«, zadnji vrstniki njenih let so se že poslovili. Dr. Viktor Korošec je spadal v ta krog, pred nedavnim so ga v Ljubljani pokopali. Naša mama je pa še z nami. Želimo ji, da bi še praznovala rojstne dneve, po enega vsako leto, pa se bodo leta nabrala. Sivolasi otroci se še vedno naslanjam na našo »mlado« mamo. Hčerka Mija je lani na obisku trdila, da smo starše dobro izbrali — kot da bi imeli kaj besede pri izbiri.

Ameriška domovina je pred štiridesetimi leti objavila nekaj njenih pisem in je zaradi njih moralna na zasljevanja. Upam, da ta zapisek ne bo sprožil česa podobnega.

Naša mama pa naj še dolgo ostane naša. Malo smo jo pripravljeni deliti z drugimi, a ne preveč. Takih dragocenosti ne damo radi iz rok.

Jože Velikonja

Katica Cukjati:

Včasih je bilo vse drugače...

V vročem decembru je mesto Buenos Aires in predmestje razgibano, kot je to običajno, v hrepenečem pričakovovanju veselih praznikov. Vsaj za par dni bodo ljudje pozabili, da živijo kot brezimni prebivalci sredi množice, uknjeni v tesnobo mestnih zidov. V domačem družinskem krogu bodo kratki trenutki zbranosti in radosti, ki bo posijala v rutinski potek mestnega življenga.

Slovenski božič v Buenos Airesu

V naših slovenskih družinah kraljuje že na sveti večer posebno praznično razpoloženje, ki izvira iz globokega prepričanja, da je božič praznik skrivnostnega božjega prihoda. Bog-človek je posegel v zgodino človeštva, in s tem milostno odrešujčim dejanjem potrdil dostojanstvo človeka, ki je ustvarjen za Ljubezen.

Ta osrednja misel božičnega misterija razveseluje slovenske družine. Srečno vzdušje se razodeva tudi v zunanjih pripravah na ta važni praznik krščanstva. Najbolj prisrčna podoba je prizor otroškega veselja ob pripravi domačih jaslic. Koliko je pri tem povpraševanja, komentarjev in celo slovensnega spoštovanja med »malčki«.

Ob vseh teh doživetjih se pa vendar občuti, da je v globini naših srce vtisnjena skoraj nostalgična podoba, ki se je spremnila v neizmerno hrepenevanje — božič v Sloveniji! Kdo izmed tukaj rojenih Slovencev ni slišal na sveti večer domotožna pripovedovanja o doživetih božičnih praznikih v zasnenih slovenskih pokrajinalah?

Že kar dolgoletno življenje v tujini ni zasenčilo ne pobledilo najslajših spominov naših domačih, rojenih v Sloveniji. V naši domišljiji so se rodile idilične slovenske zimske pokrajine. Ustvarilo se je prepričanje, da za blago in radostno božično razpoloženje ne bi mogli najti lepšega okvira kot spokojno belo zimsko Slovenijo. Preživeti božič v matični domovini je ena tistih želja, ki je zaprta v skrinjo najbolj osebnih hrepenej.

Božič argentinske Slovenke v domovini

Božična slika, ustvarjena po opisih naših domačih, se je nam, ki smo rojeni v Argentini, zdela tako popolna in krasna, da smo imeli občutek, da nam je nedosegljiva. Zato sem bila predlanski božič presenečena ob uresničitvi dolgotrajne

želje — doživel sem adventne praznike na slovenskih tleh!

Dan pred božičem so pričenjali »krasiti« Ljubljano z girlandami v neokusno kričečih barvah. Ker se je to običajno vršilo šele pred novim letom, so obiskovalci glavnega mesta in Ljubljanci tolmačili to dejanje kot prvo naklonjenost režimske politike do verskih čustev slovenskih državljanov — v javnosti.

Vendar so temu presenečenju kaj kmalu sledili komentarji, da je okrasitev baročne Ljubljane le trgovska gesta za turiste. Na božični dan sem s presenečenjem opazovala in poslušala reakcije velikega veselja, ki so jih izrazili slovenski verniki.

Kako nedoumljivo je za človeka, rojenega v svobodi, dejstvo, da so Slovenci tolmačili kot izredno »milost« to, da so prvi »po osvoboditvi« v televizijskih poročilih izgovorili besedo božič, in da so v televizijski program vključili par minut božične tematike (in še to kot folklora), namenjene sezonskim delavcem, ki so se za praznike vrnili v Slovenijo.

Klub navdušenju slovenskih vernikov nad temi novostmi, nisem mogla nikakor soglašati z njimi. Ob bridkem spoznanju, do kakšne mere je marksistična diktatura ranila dostojsanstvo slehernega človeka, sem se čutila kot Slovenka skrajno ponizana.

Kot vse ostale noči je tudi na sveti večer vladala v Ljubljani ob pol devetih zvečer skoraj popolna tišina. Le na nekaterih oknih so skozi spranje uha-jali žarki svetlobe. Na ljubljanskem tržišču so samevale prazne stojnice. Prve snežinke so se lovile po zraku, ko sem pospešila korak, da bi čimprej dospela do avtobusnega postajališča.

Kar naenkrat, kot da bi zrasla iz tal, se je pojavila pred mano stara ženica. Sedela je na lesenem zaboju. V črni ruti in obleki so se svetlikali sledovi kosminka. Koščena, tresoča roka mi je ponujala smrekovo vejico, za 10 dinarjev... »Veste, danes je sveti večer. Ali ste pripravili jaslice?... Včasih je bilo vse drugače...« Tako mi je govorila, medtem ko je izbrala najlepšo vejo.

Vožnja v avtobusu se mi je zdela neverjetno kratka. Zamisljena sem iskala sledove tistega božiča, o katerem sem slišala toliko skoraj pravljicnih opisov.

V hiši prijateljev so se kazal-

(dalje na str. 4)

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

1053 E. 62. cesta

431-2088

— V družinski lasti že 82 let. —

Božično in novoletno voščilo slovenskim izseljencem

Božič je praznik življenja in upanja

Dve domovini imamo, slovensko in božjo, ali cloveško in božjo. Radi bi, da bi bila slovenska domovina vedno bolj cloveška in vedno bolj božja, čeprav se jasno zavedamo, da vera in vernost nista cloveku dani na tak način z rojstvom kakor narodnost in pripadnost k narodu, temveč pomenita svobodno izbiro in odločitev.

Poslanstvo in zadržanje slovenske Cerkve do zdomev in izseljencev po Evropi in po drugih celinah obstaja v tem, da potrjuje slovenske rojake v zvestobi obojni domovini, slovenski in božji. Iz zgodovinskega izkustva vemo, da obstaja neka notranja povezanost med pripadnostjo slovenskemu narodu in katoliški Cerkvi in ohranjevanju obeh vrednot, čeprav ne povezanost ne ohranjevanje nista nobena notranja nujnost. Lahko je nekdo zvest domovini Sloveniji, ne pa božji domovini, in obratno. Morda je v dalnjem svetu včasih laže ostati zvest božji domovini, ker je katoliška Cerkev vesoljna in ni navezana na noben narod in na nobeno kulturno. Zato želimo in molimo za naše rojake po svetu, za moč, da bi v svobodnem prepričanju ostali zvesti Bogu in Cerkvi, saj vemo, da to tudi v njihovem okolju ni vedno lahko. Seveda bi pa tudi radi, da bi naši rojaki ostali zvesti tudi svoji slovenski domovini, da bi ohranili ljubezen do svojega naroda jezika, da bi bili narodno zavedni, da bi bili povezani z matično domovino in jo skušali vedno bolj spoznavati in iz nje prejemali tudi duhovno pomoč in življensko pobudo.

Naše posebno poslanstvo obstaja tudi v tem, da se zanimamo za vse rojake po svetu, da iščemo stikov z njimi in jim dajemo vso pomoč, ki jo želijo in jim jo moremo dati, da jih gostoljubno sprejemamo, ko prihajajo domov, da zanje molimo in ostanemo z njimi povezani.

Vsem slovenskim rojakom voščim srečne, vesele in blagoslovljene božične praznike in božjega varstva, zdravja in medsebojnega prijateljstva, miru in čim lepše čase v novem letu in vas prisrčno pozdravljam.

ALOJZIJ ŠUŠTAR,
ljubljanski nadškof in slovenski metropolit

Ivan Zorman

Amerikanski Slovenec

Pozdravljeni, slovenski bratje, pozdravljeni, ti žilavi rod! Po vseh državah razsejani, bogastvo dvigate povsod; od nebotičnikov newyorških do San Francisca Zlatih vrat, od minnesotskih mrzlih jezer do bujnih floridskih liva.

A počitku v večno domovino pionirji že odhajajo, razgledi novi, novi časi nad njih grobovi vstajajo. A mnogi, mnogi še živimo, naš spev še krepko se glasi, še v oknih roženkravt dehteči spominja rodne nas vasi.

Življenje trdo je kovalo srce slovensko in razum, izbičalo iz duš nam plahost, užgal nam ponos, pogum, in nas modrosti naučilo: da ni naslov največja čast, da pridna dlan in bistra glava uspehom daje čast in slast.

Prebil nam je udar spoznanja nekdanjih temnih sil zapah, raztrgal suženjske verige, odkril svobodnih cest razmah. Hitimo v mrzlična tržišča, v gozdove, k plavžem, na polje povsod Slovenci za nagrade cloveka vredne se bore.

Vživeli smo se v nove čase... A ko na zemljo dahne noč in v bajno nas močjo objame nam duh, v mladostna leta zroc, pozdravlja ljubo domovino, - kjer v sončnem bregu grozd zori, kjer vetrc zlato klasje ziblje, kjer slavec v tihi noč žgoli.

Proslavljam rodu vrline, krasoto rodnega sveta, da v mladem zarodu ostala bo iskra našega duha, da dveh svetov sokovi močni obilen sad nam obrode, da v narodov domovju novem, živilo naše bo ime.

Solidarnost in razvoj...

(Nadaljevanje s str. 2)

iščejo resnično dobro v takem razvoju, ki pospešuje prave vrednote clovekove osebe v družbi.

Potem ko je pozdravil oblastnike, udeležence molitvenega srečanja v Asiziju, vse predstavnike kulture, mlade vsega sveta, se je obrnil še na tiste, ki se zatekajo k terorizmu in ga izvajajo. Nje je naprosil, naj ne ubijajo in ne delajo zla nad nedolžnimi. Naj ne rušijo struktur družbe; naj se ne poslužujejo nasilja, čeprav bi naj bilo to sredstvo za dosego pravičnosti. Naj odkrijejo obraz brata in sestre v vsakem cloveškem bitju. To, kar nas druži, je veliko več od tistega, kar nas loči: je naša skupna cloveškost.

Mir je in ostane božji dar. In vendar zavisi tudi od nas! Ključi do miru so v naši oblasti. Na nas je, da jih uporabljamo in z njimi odpromo vsa vrata.

J.K.

(Kut. glas, 18.12.1986)

KOROŠKI ŠTUDENTJE

FOWLER, Kans. - Letos je bilo zopet precej nasmejanih obrazov študentov na Slovenski gimnaziji, ki so bile razdeljene podpore, ki smo jih nabrali v Ameriki, Kanadi in delno v Avstraliji. Kar 25 študentov je dobilo podpore, povprečno 6000 avstrijskih šilingov, kar pač zavisi od gmotnega položaja družine in števila otrok na gimnaziji.

Podpore razdeli posebna komisija na Koroškem, ki dobro pozna družinske razmere. Glavni pogoji za podporo so: dijak mora biti zaveden Slovenec, dober katoličan in iz revne družine. S podporo, ki jo dobe, plačajo oskrbovalnino (room and board) v Mohorjevih domovih (Slomškov dom za dekleta in Modestov dom za fante).

Letos so dobili podporo sledeči študentje:

Svetina Marjeta iz Tribjega, Šmarjeta v Rožu;

Treisnig Veronika iz Loč;

Ferá David iz Grabalje vasi, Škocjan;

Pandl Mario, Proboj, Miklačevo;

Siencnik Marian, Lovanke, Dobrla vas;

Egartner Gudrun, Kot, Št. Jakob;

Hodjatol Leopold, Celovec; Škof Johanna, Gluhi les, Šentprimož;

Janach Natalie, Celovec;

Golavčnik Marija, Podjuna, Globasnica;

Jorgl Ines, Pliberk;

Kakl Kristina, Spodnje Jezerce, Vrba;

Svetina Martina, Triblje, Šmarjeta;

Kropiunik Leopold, Slov. Pliberk, Podgora;

Rosenzopf Stefan, Podgora;

Včasih je bilo vse drugače...

(Nadaljevanje s str. 3)

ci na stenski uri bližali polnoci. Bil je že čas za odhod proti cerkvi. Ob živahnem razgovoru s prijateljico prvi hip se nisem niti ozrla na okolico. »Poglej, kako je vse lepo!«, je vzklknila prijateljica.

In od takrat naprej sva molčali celo pot, kot da bi grešili, če bi prekinili toliko naravne miline, harmonije in krasote. Naravna lepota, ki se je razprostirala pred očmi, je prekašala vse dolgoletne iluzije in pričakovanja. Prozorna svetloba je odsevala po pokrajini. Prečista snežna belina je navdajala griče in doline z rajskej sijajem, kot da bi sam božji mir kraljeval v tem spokojnem svetu.

S kora je harmonično zadoljela pesem: »Oj, jaslice borne lesene, pa vendar prelepe tako...« In spomnila sem se na polnočnico v Buenos Airesu... Moje srce je bilo polno veselja, hrepenenja in krščanskega upanja. Iz srca mi je privrela goreča prošnja: Božje Dete, podeli Sloveniji to milost, da bi se čimprej prerodila v božjem miru, veselju in ljubezni!

Katica Cukjati

(Kut. glas, 18.12.1986)

podporo imate »svojega« študenta, ki se vam osebno zahvali in boste imeli oseben stik s tem študentom. Vendar je vsaka podpora sprejeta z največjo hvaležnostjo. Te podpore gredo v skupni sklad in jih razdelijo po potrebi študentov.

Vsem darovalcem še enkrat prisrčna zahvala v imenu študentov in njihovih staršev. Darove lahko pošljate na moj naslov:

Rev. John Lavrih
P.O. Box 48
Fowler, Kansas 67844

MALI OGLASI

General Office Accounting Co.
Full-time. Bookkeeping, typing, filing, 10-key adding machine. Must speak Slovenian or Croatian. 881-5158. (x)

For Sale by Owner
Mod. 3 bdrm Euclid Col. Form. Din. rm. Lge family rm. Great family home. Good cond. - 692-0633. (x)

DELO DOBI

Polagalec »Formica«, izkušen. Kličite 831-0303 med 7. zj. in 4. pop., od ponedeljka do petka.

(95-1)

KITCHEN CABINETS BEAUTIFUL RE-COVER

Call Rich Jaklic at American Cabinet, Inc. if you're thinking of a great-looking kitchen for half the price of new cabinets. We have been re-cover specialists for the past 15 years and, unlike some other re-cover companies, we cover all existing exterior cabinet surfaces, then install new doors and drawer fronts with your choice of colors and many designs. Call Rich Jaklic at 781-3533 for a free home estimate.

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalcico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italiana 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

Drobtinice, sladke in žaltave

CLEVELAND, O. — Nekam ponosen sem, ker sem tudi jaz, grešni kozel, dobil od č.g. Vinka Zaletela, našega rojaka, ki ovce pase v Vogrčah na Koroškem, osebno božično in novoletno voščilo. Gospod, v vsej svoji skromnosti, bi rad povoščil vsem Slovencem, živečim na katerem koli repu sveta — zato njegovo pismo dam ponatisniti v našo AD.

J.P.

V adventu 1986

Dragi! Draga!

Dobri Bog nam je dal zopet doživeti svoj praznik: Božič (Bog — božji božiček). Hvala mu! Moje voščilo je na priloženi karti. Dal sem jo delati, ker mi silno ugaja intimnost, prisrčnost, svetost svete Družine, ki je središče vsega, nič je ne moti. Pred njo lahko moliš: Jezus, Marija, Jožef, vam podarim svoje srce in svojo dušo.

Rad bi dostavil še kaj osebrega, pa se zadovolji s tem skupnim pismom, ki naj bo kljub temu prisrčna vez med znanci in prijatelji na svetu.

Letos sem priomal že v 74. letu. Kot neverni Tomaž tudi jaz kar verjeti ne morem, toda rojstni list priča. Udati se moram, kakor tudi dejstvu, da sem moral praznovati zlato mašo. Najprej 6. julija, tu v Vogrčah. Farani so pripravili prisrčno in domačo slovesnost in vso slovensko. Ker sem še vedno ljubljanski škofiji zvest, sta me počastila in somaševala nadškof dr. Alojzij Šuštar, ki je tudi pridigal in škof dr. Stanko Lenič. Sobratov je bilo zelo veliko, od domačih pa brat in dve sestri. Velika množica ni mogla v našo malo cerkev in so po zvočnikih vse zasledovali. Vsem navzočim smo postregli z rženim hlebčkom in moštom.

Povabili so me naslednjo nedeljo v rojstno župnijo Št. Vid. Župnik, priznani pevec in organizator, gospod Lojze Uran, je pripravil slovesnost kot le on zna in s svojimi pevci nas očaral. Pridigal je prijatelj škof dr. Lenič. Pri moji novi maši je pridigal prošt in skladatelj dr. Franc Kimovec, obenem vodil zbor z orke-

brota.

Vidite, tako sem bil trikrat pozlačen, da mi sedaj nobeni radioaktivni žarki ali černobilski celziji ne morejo škodovati. Za zlato mašo smo ob pravilu zvonika pozlatili še jabolko in sv. Florijana na vrhu, da bo še bolj skrbno varoval svojo faro in vreme napovedoval.

Le o sebi govorim. Vinko, to ni lepol! Naj še omenim II. vseslovenski misijonski simpozij v Tinjah meseca oktobra, katerega sem se seveda udeležil. Poleg duhovnega bogastva je bilo prijetno srečanje z misijonarji in drugimi udeleženci s skoro vsega sveta. O tem več piše organizator simpozija, rektor Jože Kopeinig in misijonska garača g. Lado Lenček in g. Franc Sodja. Najlepši sad simpozija je, da bodo Katoliški misijoni izhajali odslej v Sloveniji.

Letošnje romanje treh škofij je bilo na Brezjah in je izredno uspelo. Vinko mora biti seveda povsod zraven!

Versko se razmerje Slovencev do škofije in nemških vernikov zboljuje, le duhovnikov je vedno manj, da bodo morali nekoč duhovniki iz misijonskih dežel prihajati k nam. Politično pa je stanje vedno slabše. Na Koroškem ima Heimatdienst tak vpliv pri vseh strankah, da doseže proti Slovencem vse, kar si nameri. Kako je neonacizem kljub avstrijskim protestom še močan, so pokazale zadnje volitve (23.11), ko so podvojili svoje glasove. Kar sramotno je, kako sledijo kakemu demagogu. Sedaj so sklenile vse tri koroške stranke ločeno šolo za nemške in slovenske otroke. To je apartheid sistem.

Toda, pri teh volitvah je prvič po 72 letih postal Slovenc državni poslanec in sicer na listi »zelenih« (Karl Smolje). Pri volitvah v kmečko zbornico teden preje pa smo Slovenci prvič po 30 letih dobili še drugi mandat. Pomagati si moramo sami, saj nam nihče drugi, ki bi moral pomagati, ne pomaga.

Zavedam se, da moram biti za vse in nadvse Bogu hvaležen. Nikoli si nisem predstavljjal, da bom dosegel zlato mašo. Prvič zato, ker nisem dovolj pametno živel (potepanje, ponočevanje). Drugič zato, ker bi prav lahko bil med tistimi 12 že umrli sošolci ali pa med tistimi 82 med vojsko ubitimi slov. duhovniki (večina od komunistov, par od Nemcev in Hrvatov, nekaj umrlih v taboriščih ali kot posledica trpljenja). Tretjič, ker sem bil v življenju večkrat v nevarnostih.

Najbolj sem Bogu hvaležen za duhovništvo, ker sem bil vedno srečen in vesel in sem lahko največ dobrega storil. Če mi je Bog dal nekaj pokore z očmi, tudi zaslужim. Vsaj del vic že tu odslužim. Bog pa mi daje dovolj angelov v človeški podobi, ki mi pomagajo, spremljajo in če treba tudi z avtom vozijo, da se sam z avtom ne zaletavam. Le to pismo poglejte, kako mi tudi dobra »tajnica« pomaga.

Toda, dokler vsaj toliko še vidim, je tisočkrat več, kot da bi prav nič ne videl. Vsaj maševati še morem, berejo lektorji, tudi to je velika do-

Kar sva z g. Kopeinigom začela: kulturna povezava z Argentino, to sta letos nadalje na str. 6)

Ha-Hec-Hi-Ho-Humor!

Skuhal ali pogrel MECAN

SLOVENSKI JUD

G. Zaplonkar je pravkar končal zdravniški pregled in zvedel žalostno novico, da je z njegovim srcem nekaj hudo narobe.

»Mi je prav žal, gospod Zaplonkar, ampak kar vi nujno potrebujete, je presaditev srca. In to je zelo draga zadeva.«

»Koliko pa bi me to stalo?«

»Well, v zmrzovalniku imam srce nekega 35-letnega ponesrečenca,« je dejal zdravnik, »ki v svojem življenju nič pohanega jedel in vsako jutro je pol ure telovadil. Kratkomalo, precej dobro srce in stane 25 tisoč dolarjev.«

»Že prav,« je pripomnil Zaplonkar. »Ampak jaz ne kupujem srca vsake kvatre; ali imate kaj boljšega?«

»Lahko dobite srce nekega 22-letnega mladeniča, ki ni nikoli v svojem kratkem življenju pil ali kadil in je bil zmeren tudi pri pijači. Njegovo srce bi vas stalo 35 tisoč.«

»Gospod doktor, tukaj gre vendar za moje življenje! Ali je to res najboljše, kar imate?«

»Če želite najboljše, kar premoremo, bi vam svetoval srce nekega 62 let starega rojaka, ki je vse življenje jedel slanino, mastne kranjske klobase in druge dobre, vse to pa pridno zalival s pristno domačo kapljico. Telovadil ni nikoli in vse življenje je imel visok krvni pritisk. To srce stane 100 tisoč dolarjev.«

»Ampak zakaj naj bi bilo ravno to srce tako dragocene?«

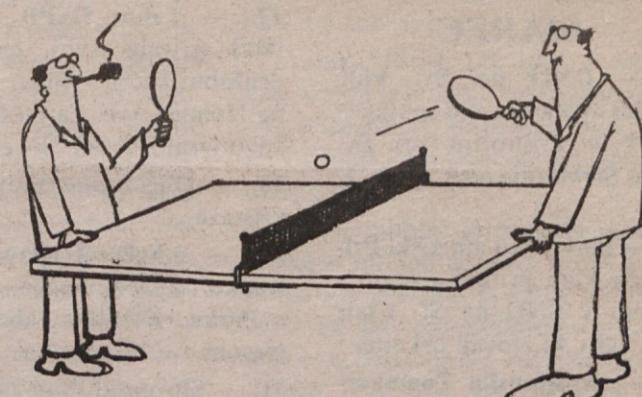
»Ker ga možakar nikoli v življenju ni rabil in je še vedno tako kot novo.«

»Nacek, ali imaš čevlje že obute?«

»Da, mama. Vse razen enega.«

»Mama, ali imam lahko dva kosa torte?«

»Seveda. Kar tega prereži na dvoje!«

Brez besed

Zdravnik je svetoval nekemu debeluharju, naj začne igrati golf, saj je sprehod po igrišču kakor nalašč za njega.

»Sem poskusil, pa ne gre,« odvrne debeluhar. »Če namestem žogo nekam, kjer jo lahko udarim, je ne vidim. Če pa jo dam nekam, kjer jo lahko vidim, je ne morem udariti.«

Maks sin: »Ati, ali mi boš kupil enciklopedijo za v šolo?«

Maks: »Ali si neumen? Peš boš hodil v šolo, kot drugi otroci.«

Za časa prohibicije sta prišla dva tujca v mesto neke južne države in se pozanimala, kje bi se dobila kakšna pijača.

»Žganje v tem mestu lahko dobi samo tisti, kogar ugrižne kača. V celiem mestu je samo ena kača in še ta je že precej izčrpana. Svetoval bi vama, da stopita čimprej v vrsto in poskusita srečo, če bo kača še kaj grizla.«

»Ne, Nacek, ne smeš se igrati s kladivom. Se boš udaril po prstu.«

»Ne bom se ne, mama! Sestrica bo držala žebelj zame.«

Nič na svetu ni popolnoma in vselej narobe. Tudi po-kvarjena ura kaže prav dvakrat na dan.

KOLEDAR PRIREDITEV

DECEMBER

31. — Pevski zbor Korotan priredi silvestrovanje v Slov. domu na 15810 Holmes Ave. Pričetek ob 7. zv. Igra Alpski sekstet.

31. — Baragov dom priredi silvestrovanje z večerjo in plesem v prostorih Baragovega doma.

31. — Podr. štev. 1655 Katoliških vojnih veteranov priredi silvestrovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Večerja ob 8.30 zv.

— 1987 —

JANUAR

24. — Proslava 30-letnice Baragovega doma v avditoriju Sv. Vida.

25. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi kosilo v šolski dvorani. Postreženo bo od 11.30 do 1. pop.

31. — Tradicionalna »Pristavsko noč« v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

FEBRUAR

21. — St. Clair lovsko društvo priredi Lovsko večerjo v Slov. nar. domu na St. Clairju.

28. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi ples v maskah v dvorani Sv. Janeza Evangeliasta.

MAREC

8. — DNIJ pri Sv. Vidu priredi »pancake and sausage« zajtrk v avditoriju pri Sv. Vidu. Serviranje od 8. zj. do 1. pop.

28. — Slovensko ameriški Pri-morski klub priredi večerjo s plesom v SND na St. Clair Ave. Igra Al Novak orkester.

29. — Misijonska Znamkar-ska Akcija priredi kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 pop.

APRIL

4. — Pevski zbor Zarja priredi pomladni koncert v SDD na Recher Ave.

25. — Tabor DSPB Cleve-land prireja svoj pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo igrajo Veseli Slovenci.

26. — St. Clairski upokojenci praznujejo svojo 25. obletnico in prirede svoje letno kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1. do 3.30 pop., zabava do 5. pop.

MAJ

2. — Pevsko društvo Planina ima koncert v Slov. domu na Maple Hts. Pričetek ob 7. zv.

17. — S.K.D. Triglav, Mil-waukee, priredi Materinski dan v Triglavskem parku.

25. — S.K.D. Triglav, Mil-waukee, poda Spominsko proslavo v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in zabava.

31. — Otvoritev Slovenske pristave.

JUNIJ

20. in 21. — Tabor DSPB Cleve-land poda spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave za vse slovenske domobranice in vse žrtve komunistične revolucije.

28. — S.K.D. Triglav, Mil-waukee, ima piknik v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in ples.

JULIJ

4. in 5. — Pristavski dan na Slovenski pristavi.

12. — Misijonski piknik v Triglavskem parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in zabava.

AVGUST

9. — S.K.D. Triglav, Mil-waukee, ima svoj drugi piknik v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in ples.

SEPTEMBER

20. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

27. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu ima vsakoletno kosilo v farnem avditoriju.

OKTOBER

17. — Tabor DSPB Cleve-land prireja svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo igrajo Veseli Slovenci.

18. — Občni zbor Slovenske pristave.

27. — S.K.D. Triglav, Mil-waukee, priredi vinsko trgatev v Parku. Kosilo z zabavo in plesom.

31. — Slovenski dom za osta-rele praznuje 25-letnico z banketom in sporedom v SND na St. Clairju.

DECEMBER

6. — S.K.D. Triglav, Mil-waukee, priredi miklavževanje v dvorani Sv. Janeza Evangeliasta.

MALI OGLASI

FOR RENT

2 apts., up. 4 rms & bath each. Newly decorated. St. Vitus area. 431-8998.

(x)

TRIANGLE CLEANERS

Expert Tailoring and Alterations

Phone 432-1350

1136 E. 71 St.

ROSIE JAKLIČ, lastnica

Carst Memorials

Kraška kamneseška obrt

15425 Waterloo Rd. 481-2237

Edina Slovenska izdelovalnica

nagrobnih spominilkov

Drobtinice sladke in žaltave

(Nadaljevanje s str. 5)

nald Vospernik, ravnatelj slov. gimnazije, in g. dr. Janko Zerzer, predsednik krščanske kulturne zveze.

Kultura je za duha in srce, za telo pa hrana. Te imamo dovolj, zlasti koruze, ki je pregnala skoro vse vrste žita. Sadja je bilo letos toliko, da še ne pomnimo kaj takega in nismo vedeli kam z njim. Stisnil in skuhal sem veliko sladkega mošta, ki je bolj zdrav, poceni in bolj pristen kot tisto avstrijsko vino, ki je bilo pomešano z glikolom in so brezvestni trgovci z vinom umazali Avstrijo, sebe pa spravili v zapor.

Dobrodošli torej vsi gostje v vogrškem župnišču, kjer ste povabljeni na kisel ali sladki mošt.

Vinko, sedaj pa zapik! Kaj boš mučil ljudi s čenčami, ko nimajo dovolj časa brati!

Prisrčen krščanski in koroški pozdrav in, če Bog da, prihodnje leto nasvidenje. Če pa ne, »požebrajte« en očenaš za Vinkovo dušo!

Vinko, l.r.

P.S. —

1. Boglonaj vsem, ki so mi ob zlati maši čestitali pismeno ali v mislih in željah.

2. To pismo ne obvezuje nikogar na odgovor, vesel pa sem vsakega pisma. (Naslov: Zaletel Vinko, Rinkenberg-Vogrče, 9150 Bleiburg (Ktn.), Austria.)

3. Za Veliko noč dobite mojo zadnjo voščilnico, ki bo prav lepa. Ni treba odgovarjati, sem vesel če ima kdo z njo veselje.

Mohorjevke za leto 1987 so takoj. Tiskane na dobrem papirju in še prav »nobel« so, v zeleno oblecene — kakšna je vsebina, to bodo bralci povedali. Meni se naj oprosti, ker so bile slike pravočasno odpravljene. Izgleda, da so se nekje na poti nekam zataknile ali so se na Mohorjevi kje med papirjem zamešale, da niso pravočasno prišle uredniku v roko. Ob sklepku članka je zapisano: oglejte si barvaste slike, a istih nikjer ni in dopis tako izgleda, kakor vojak brez kape.

V Rožmanov sklad, za študente v Mohorjevih domovih so darovali:

Po \$100: g. in ga. Joseph M. Erjavec, Amherst, O., g. in ga. Frank T. Mlinar, g. Stan-kó Ferkulj, g. Janez M. Prosen;

\$52: g. Janez Jakše, Wind-sor, Ont.;

\$25: ga. Pavla Adamič; po \$20: g. Janez Pičman, ga. Josephine Juhant, g. Štefan J. Zorc.

po \$10: N.N. pri Sv. Vidu, ga. Ljudmila Bohinc, ga. A.T.

V spomin pokojnim, kot šopek duhovnega cvetja, so darovali:

\$50 g. Franjo Mejač, Mil-waukee, Wis., v spomin na inž. Franceta Gruma ob prvi

obletnici tragične smrti;

\$15 g. Franc Kovačič v spo-min umrlemu Jerneju Zupanu;

\$15 gdč. Marija Kovačič v spomin na pok. Paula Dolenc;

\$10 ga. Frances Kosem v spomin Paula Dolenc;

\$10 g. in ga. Janez J. Varšek v spomin Jerneja Zupan;

\$10 ga. Frances Meglen v spomin na pok. Jerneja Zu-pan;

po \$10 g. in ga. Blaž M. Vavpetič v spomin umrlim Franka Sterleta, Marije Strop-

nik in Jerneja Zupana.

Za vse te darove in za darove celega minulega leta se darovalcem lepo zahvaljujejo od Mohorjeve družbe poverjeni poverjeniki Jožica in Bernardka Jakopič ter Janez Prosen, vsem tudi voščijo srečno in zdravo novo leto 1987. Se za darove še priporočajo:

Jožica in Bernardka Jakopič, 29424 Armadale, Wickliffe, OH 44092 Janez Prosen, 16211 Trafalgar Ave., Cleveland, OH 44110

J. P.

Brezje - Buenos Aires - Houston

visela velika slika slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, maševel pa je v lepi slovenščini clevelandski pomožni škof Edward Pevec, rojen v ZDA, sin slovenskih priseljencev.

Peli smo navdušeno, saj nam je bila vsa slovesnost v veliko uteho in zadoščenje. Solze so tekle kar same. Bile so solze sreče, da smo to doživeli. Pri sv. maši nas je bilo kakih tri tisoč, kot je zapisal časopis *Catholic Herald*. In očenaš smo tudi kot na Brezjah molili vsak v svojem jeziku, saj smo bili iz petih slovenskih dežel.

V veliko veselje mi je bilo, ko sem videla, da ne samo prvi rod, ampak tudi rodomi od prej ljubijo slovensko besedo, pesem, izročilo. Čeprav jezik ne obvladajo več, se pa dobro zavedajo, iz kakih korenin so pognali in zrasli.

Po sv. maši smo bili skupaj z g. škofom deležni zakuske, popoldne pa smo v dvorani Knights of Columbus American Slovene kluba prisostvovali pestremu programu, pri katerem so sodelovali mladi in starejši, obojega spola, in kar v petih jezikih: slovensko, hrvatsko, poljsko, češkoslovaško in ukrainško. Vsi nastopajoči so bili oblečeni v svoje narodne noše in ob petju, recitacijah in starih plesih pokazali svoje kulturno izročilo. Sodelovali so tudi moji trije vnučki, ki so še ljudskošolski otroci, v izvajanju kolo plesa. Jaz, stara mama, sem tedaj bila presrečna.

Petrina Trojer
(Kat. glas, 18.12.1986)

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

**Joseph L.
FORTUNA**
POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave. 641-0046
Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči
**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

MIKLAVŽ NA OSMI V NEW YORKU

Še Miklavžu zmanjka sape,
kar napiše se ne rima
vselej. Misli:
vse je krivo: mraz in zima,
starost in po njej nadloge,
gubi dve in težke noge.
Trma mu ne da priznati,
da krivdo je druge iskati.
Naj bo Simon ali Prešeren,
dekle pesmico navdahne;
pesem pa kaj hitro usahne,
ko ljubezni svit ugasne.
Vendar:
Kdo svetniku bi spregledal,
če bi se v dekle zagledal?!
Zato naj župnik oprosti,
če pesmica perfektna ni.

Hitro, hitro mine leto,
hitro, hitro mine čas.
Zdi se, komaj dan minil je,
kar sem lani srečal vas.
Če svetnik ne bil bi božji,
ki vse vidi in vse vé,
ne bi našel v tem mravljišču
vaše drage cerkvice.
Vse je novo, lepo, čisto,
kot vrtiček po dežju,
da se mi srce zasmeje.
Res sem srečen, da sem tu
med vami.

Sem pridno spremiljal iz višave
Baráge okno, maše, petje.
Zdaj rad bi vam natrosil hvale
za sedemdeset let bogate žetve.
V tej vrtoglavici rodov
ohranjate slovensko vero
in neskajena izročila.
Ni mar vam majhnega števila!
Je težko najti biser v morju —
to veljal —
ta cerkvica pa je svetilnik,
slovenska luč
v tej metropoli svetá,
in ni je težko najti.

Vsak leto pride čas,
grem k Svetemu Cirilu v vas.
Me pater Robert koj spozna,
postreže kot le ve in zna.
Glej čudo:
vse se sveti in blešči,
ni ne prahu in ne smeti.
Pravim:
»Glej ga šmenta, Svetega Roka,
tu pozna se ženska roka!«
On pa reče: »Res je, kaj se hoče!«
Slabega ne misli oče!
Škofe smo imeli v gosti,
pa so prišle dekleta zale,
mladé in samske in poštene:
od tal do strehe vse oprale.
Vse čednosti imajo hkrati,
ni treba mi odveze dati!
Če pa ti snaga gré na živce
za tole kratko, bežno uro,
pustiva farno dnevno sobo
in se podajva v klavzuro!

Ograja nova pred stopniščem.
Naj povem,
kaj o nje početkih vem.
Sveta Gervazij in Protazij,
patrona,
ki varujeta vas pred tatovi,
za ograjo večnost sta prosila
očeta — pa prav nič dobila!
Si mislita: poskusiva zvijačo!
Oblečeta se v pustne šeme,
kot hipiji in drugo seme
nevredno, jalovo v tem mestu:
lasulje dolge, neobrita
pred cerkvenim pragom spita.
S tem, prav nič poštenim zgledom,
privabita se drugih čredo.
Krog njih hudičevu smrdi,
in Slovencev več v cerkev ni.
To očeta koj ozdravi,
in Tone Babnik plot postavi:

pretrga zapletene vozle
in loči ovce in pa kozle.
Se vrata na stežaj odpró
v sveti hram in v kuhinjo.
Tu je konjiček:
izkušnja namreč me uči:
ne vabi vas le blagoslov,
ko se vam v cerkvico mudí,
pak tudi obložena miza.
Saj imate v kuti dva:
župnika in kuhanja.
Bo kritiziral ta in oni:
»Pa saj so vedno makaroni!«
Že res: A vedi, spaka,
da vedno druga je omaka!
V nečem pa se ta fara loči
od fará slovenskih kjersibodi:
ni vinca žlahtnega v sodi!
Pa saj je Svetemu Miklavžu dano,
da najde slivovko, deset let staro!

Baráge okno.
Zupančič, mojster,
leto dni je rezal stekla,
vlagal jih je v robnike,
žgal in varil,
da je še na dom pozabil!
Pa ga Baraga obvarje,
da ne gre med misijonarje!
Oče Babnik okvir sestavi,
mojster Blejec ga postavi.
Zdaj tu stoji v božjo čast.
Ker cerkvica res ni bogata,
naj ljubi Bog vsem trem poplača!

Jerry je oživil zbor,
Koprivšek — kopriva ne pozebe!
Sliši v sveto se nebo,
ko Slovenci zapojo,
in svetnikov zbor odpeva,
da od galaktid odmeva!
Ampak:
Vsaka sveča dogori.
Zapoje zbor — in že ga ni!
Poteče bore mesec, dva,
je pevcev manj, ni orglarja,
dokler se iz cerkvenih lin
oglaša le faran Klesin!

Resnična zgodba
iz kronike cerkvice Svetega Cirila:
Ko svetniški sij odvržem
in na zemljo se podam,
vsem težavam sem podvržen
kakor, dragi, vsak zemljjan.
To pot tragoj zobje,
drugi pot boli me glava.
Naj bo ta, naj ona zgaga,
doktor Lango mi pomaga.
Bolje: on pomagal bi,
pa se ga težkó dobí!
Mi svetuje dobra duša:
»Jaz poznam bolniško sestro!
Pojdi tja v Floral Park,
tam so Burgerji doma.
Ženka Tylenol ti da!«
Dvakrat reči si ne dam,
ena, dve, tri, in že sem tam.
Potrjam, prosim. Reče mati:
»Imela sem jih, pa jih ni.
Je Peterček, ne da bi vedel,
vse praške s škatljico pojedel.«
Sveti Miklavž odgovori:
»Tu čudeža več treba ni!
Dokler vas sinko bo živel,
z glavó težav ne bo imell!«

Dragi prijatelji cerkvice Svetega Cirila, predvsem dragi otroci:
Prav je, da se ta večer nedolžnega
veselja in blaženega pričakovanja,
skrivnosti in spominov, ki mu pravite
»slovenski Miklavž«, spominjate
udov vaše cerkvene in slovenske
bratovščine, ki so vas letos za vselej
zapustili. Ko bo odšel rod, šolan in
vzgojen v domovini, bo usoda vaše
cerkve in Slovenije v tej metropoli na

vaših ramah. Življenje teče svoja
pota. So pa tudi resnice in čednosti.
Resnica je neizmerno bogastvo, ki ga
daje znanje jezikov, čednosti pa so
prepričanje, predanosti, vztrajanje.

Boste morda rekli: saj nas je malo,
angleški svet pa je neizmeren. To ne
bo držalo. Vrednosti narodnih izročil
ne merimo po številu. In drugič: Slo-
venija je danes po vsem svetu: V
New Yorku v tejle cerkvici, v Cleve-
landu, v Chicagu, v San Franciscu, v
Kanadi od Atlantika do Pacifika, v
južni Ameriki, v Avstraliji in seve v
domovini, na Koroškem, na Tržaš-
kem, na Goriškem, v Beneški Slove-
niji. Povsod ta večer slovenski otroci
pričakujejo Svetega Miklavža. Pa
niso povsod srečni, da bi prišel v vas.

Kaj vam polagam na srce: Prvič:
dom. Govorite slovensko, s starši, z
dedom in babico. Tudi med seboj. Ni
važno, koliko znate. »Dobro jutro«,
»dober dan«, »lahko noč« tudi nekaj
velja. Vrvica je, ki se razpenja med
rodovi, jutri bo lahko most. Drugič:
obiskujte slovensko šolo na Osmi.
Hvala dobremu Očetu in Svetemu
Cirilu, da imate šolo. Berite sloven-
ske knjige. Vprašajte po nasvetu
vašo učiteljico gospo Mileno ali pa
Tončko. Svetovali vam bosta knjige,
primerne vašim letom in vašemu zna-
nju. Tretjič: sodelujte pri prosvetnih
urah in pri drugih slovenskih priredi-
tvah. Obiskujte se po domovih, igraj-
te se skupaj. Ostanite prijatelji!

Sveti Miklavž hoče posebej pohvali-
liti nekatere izmed vas, ki skrbijo, da
Slovenija v New Yorku živi: vse, ki so
pomagali, da je sedemdesetletnica
vaše cerkvice lepo uspela: vaš žup-
nik pater Robert, Jerry Koprivšek, ki
je postavil cerkveni pevski zbor na
visoko umetniško raven, Kristina
Zaic, Ivan Kamin in njegova skupina:
Marko Gosar, Peter Jenko, Judita
Prelog, Jože Vodlan in Miro Zupan-
čič. Za Baragovo okno posebej: Miro
Zupančič, Tone Babnik in Ivan Ble-
jec. Za slovensko šolo: Milena Puco-
va. Za prosvetne ure: Zdravko Kalan.
Za organizacijo: Judita Prelog. In za
kroniko, da bo vaše življenje ostalo
zapisano: Tone Osovnik.

Predvsem pa gre hvala slovenskim
frančiškanom, ki domala sto let v
svojih dlaneh varujejo slovensko luč,
da ne poide. Po vseh celinah sveta.
Tej cerkvici so posebej naklonjeni. Iz
Ljubljane so poslali redovnika in
brata, ki sta živelia med vami to po-
letje, živelia med vami in z vami. Ob
sedemdesetletnici so delili z vašo
bratovščino ponos in vero v vztraj-
anje. Bog jim povrnil!

(Sledilo je obdarovanje)

Že me čakajo sani,
že v nebesa se mudi.
Na tem svetu je tako:
so srečanja in je slovo.
Pa poglejmo v nebesa.
Tam pretaka čas se v krogu,
brez začetka in brez konca,
tam ni srečanj, ni slovesa.
Vendar vežejo spomini
na ta svet v bolečini.
Romam, kot sem romal včasih,
in razdajam, kar imam.
Glej, po sveti božji volji
prazen koš se sam napolni.
Tako dobrota vse poplača.
Naj neusmiljeni čas obrača
vaša sveta izročila!
Dobrota veže to družino.
Zato, Bog, cerkvico ohrani!
In mir in sveti žegen z vami!

Pripis:

Ker Tonček Osovnik in Zdravko
Kalan pridno pišeta kroniko našega
življenja, so bralcem Ameriške Domov-
ine razmtere med nami dobro znane,
pravtako imena. So pa skrivnosti. O
teh ve povedati le sveti Miklavž. To
je na prvi mah razvidno iz pesmice.

V uvodu Miklavž prav gotovo misli
na Simon K., občasnega obiskovalca
naše cerkve in priložnostnega pesni-
ka, in ga primerja s Prešernom. Ta
primerjava seve ni vredna počenega
groša!

Pater Robert Mazovec je župnik pri
Svetem Cirilu in prav gotovo v dobrih
odnosih z Miklavžem. Postala sta ne-
kako prijatelja, kar je med zemljani in
svetniki redkost. Tudi med frančiška-
ni in svetniki.

Sveta Gervazij in Protazij sta zares
patrona, ki varjeta pred tatovi. Le
vzemite pratiko v roke!

Zgodba o ograji pred cerkvijo je
resnična. Cerkev nameč leži na
Osmi cesti, tam pa kaj lahko ob vsaki
uri dneva in noči srečate hipije, yipije
in podobne stvaritve s štirkanimi
lasmi, z lasmi do tal, v pustnih oble-
kah, pa tudi v frakih.

O naši kuhinji gre glas v deveto
vas. Da pa je jedilnik sestavljen pove-
čini iz testenin, to je bolj znak skro-
mnosti kot pa pomanjkanja kuharske
umetnosti.

Miro Zupančič je mojster velikega
Baragovega okna. Jerry Koprivšek je
pred domala pol stoletja vodil naš
zbor. Za sedemdesetletnico ga je po-
stavil na tako višino, da smo navzoči
gledali bolj proti koru kot pa proti
oltarju.

Peterčka Burgerja bi kaj kmalu do-
letela nesreča. Pozobal je vse table-
te; verjetno je čakal, da pride do kaj
sladkega. Njegov bratec Pavel pa
kaže slabo versko vzgojo. Po konča-
nem obdarovanju je namreč zaupal
očetu: »Zdi se mi, da očke in mamice
kupijo darila, sveti Miklavž jih pa le
deli!« Tako je prišel na pol poti do
resnice. Naj kar tam ostane.

Doktor Lango in njegova žena
Dominika sta vedno pripravljena
pomagati. Brez njune pomoči bi bil
podpisani verjetno bliže svetemu
Miklavžu kot pa je.

Ivan Kamin in njegovi zaslužijo pri-
znanje. Ivan je vodil akademijo, bil pa
je tudi »tiskar« priložnostne knjižice
za sedemdeset let. Tisk je prvor-
sten, take knjižice so redkost. Kdor
jo ima, naj jo varuje.

Gospodu Župniku in vsem: brez
zamere! Le na visoki vrh lete iz neba
strele! Slovenska cerkvica Svetega
Cirila: Vivat, crescat, floreat! Naj
živi, naj raste, naj cvete!

— Simon Kregar

ZORA PIŠČANC

PASTIRICA URŠKA

Nadaljevanje

In zopet in zopet sta morala pripovedovati skrivnostno zgodo te noči, ko se je Mati božja znova sklonila do njih, da jim s čudežem potrdi svoje prikazanje in svoje naročilo.

Jera je med množico poiskala Terezio. Stala je v ozadju in si neprestano brisala solze. Jera jo je objela, kar ni bila njen navada. A to jutro je bilo izredno, ko so si ljudje izkazali čustva, ko so odprli svoja srca na stežaj in si rekli besede, katerih bi se drugače sramovali.

»Glejte, dve srečni materi!« so ju ljudje blagrovali.

Potem so se vsi napotili v Grigar. Tudi čreda ovac se je dvignila in šla pred njimi v dolino. Novica o dveh čudežih je prevzela vso deželo. Začelo se je pravcato romanje na Skalnico. Vsi so hoteli videti Urško in Jana, da so se njuni starši zbalili: »Prevzela se bošta. Pa tudi utruja ju to pripovedovanje. Saj prehaja že v vsakdanost. Izgubilo bo na svoji veličini in posegu božjega usmiljenja do nas.«

»Pustite ljudem to veselje in radovednost. Se bodo že umirili. Vsaka novost je prve čase zanimiva,« je modro govorila babica Barba. »Glavno je, da ljudje na Boga in na Marijo ne pozabijo. To je, kar Marija hoče od nas. Vse mora služiti le v njeno večjo čast in slavo.«

»In da bi se njeno svetinja na gori čimprej sezidal,« je zaključil pogovor Jan, ki se je prikazal nasmejan na vratih. »Ljudem dolgujem odgovor, prav je, da me sprašujejo. S tem pojmem hvalo presveti Devici, ki me je ozdravila. Bo že sama povedala, kdaj naj končam. Tudi to je sedaj moje poslanstvo.«

X.

Srečanje z ogleskima patriarhom

Praznik Marijinega vnebovzetja je bil tisto leto v Ogleju zelo slovesen. Že na predvečer so ob pritrkovovanju zvonov prispevali v mesto patriarh Marino Grimani in vse njegovo spremstvo. Patriarh je s skelečo žalostjo pomislil na čase, ko so njegovi predniki bili duhovni vodje ne samo ogleske Cerkev, temveč tudi svetni vladarji obširnega patriarhata, ki je segal od Jadranskega morja do Drave.

Njegov stric Lorenzo Grimani se je užaljen umaknil s patriarhovega sedeža, ko so Habsburžani zasedli Oglej in so mu Benečani pustili le navedeno oblast nad mestom. Vsa prizadevanja, da bi spet pridobil svetno veljavno, so ostala brezuspešna. Užaljen je odšel v Rim.

Marino Grimani je postal poglavar zelo omejenega in

močno osporovanega ogleskega patriarhata. Z vnemo se je lotil dela, navezel stike z vladarji, prosil papeža Pavla III., naj se mu vrne pravica nad ogleskim ozemljem. Vse je ostalo brez uspeha. Vendar patriarh Marino ni klonil.

Jutranja maša na praznik Marijinega vnebovzetja se je izvršila v vsej veličastni slovensnosti. Ob zvokih fanfar je stopil patriarh v oglesko baziliko, oblečen v sijajna mašna oblačila. Ob njem so stopali kapiteljski dostojanstveniki, kanoniki, mašniki, kleriki, patri iz bližnjega samostana ter svetna gospoda v praznični uniformi. Številni romarji so prisostvovali sveti daritvi. Mnogi so prišli od zelo daleč.

Po končani maši so se romarji ustavili pred bazilikom. Kot vihar se je razširila vest o Marijinem prikazanju na Skalnici. Ljudska domišljija je marsikaj dodala. Zlasti romarji z Gorškega so z navdušenjem pripovedovali o prikazanju in o trikratni rešitvi iz ječe videnke Urške. Na dolgo so pripovedovali tudi o prvem čudežu na Skalnici, ko je spregledal štirinajstletni slepi Jan.

Mimo najglasnejših je prišel samostanski brat Celestin, ki je stregel patriarhu, kadar je ta prišel v Oglej. Ustavil se je in prisluhnil. Nato je zamišljen krenil proti patriarhovi palači. Gospodje so še vsi sedeli pri mizah in se glasno pogovarjali. Patriarh Grimani je pravkar gostom poročal, kako je prosil papeža za pomoč, da bi mu bilo vrnjeno prejšnje patriarhalno ozemlje. Tudi gostje so živo posegali v razgovor.

»Gospod patriarh, dovolite tudi meni besedo,« se je zdelo bratu Celestinu ugodna priloznost, da pove, kar je zunaj slišal.

»Kaj pa tebi teži?« se je ozrl vanj patriarh.

»Pred cerkvijo sem od romarjev slišal zanimive stvari. Pripovedujejo, da se je na

Skalnici pri Gorici prikazala preprosti pastirici Mati božja.«

»Ljudstvo je željno sprememb, pa si od časa do časa izmišlja neumnosti,« je ostro usekal patriarh.

»Starejši možkar je bil, ki je pripovedoval; govoril je trezno in prepričevalno. Skoro, da sem mu verjel.«

»Beži no, ne bodi smešen! Mati božja se ne bo prikazala za vsak nič,« so še drugi podkreplili patriarhovo mnenje.

»Morda bi bilo prav, ko bi se sami prepričali in zaslišali tisto dekle in fanta, ki je izpregledal,« je navidezno brezbržno reklo brat Celestin,

»Misel ni slaba; sam se moram prepričati in ustaviti to pohujšanje med ljudstvom,« je menil patriarh in naglo odločil: »Jutri gremo v Gorico!«

Še preden je sonce vzšlo, so bili naslednji dan že na poti proti Gorici. Spredaj so jahali oboroženi vojaki. Časi so bili nevarni in pot do Gorice negotova.

»Danes je god svetega Roka, zavetnika zoper kugo, ki je pred dobrim desetletjem morila tudi v teh krajinah,« je dejal patriarh bratu Celestinu. »V Solkanu ga tudi slavijo v zahvalo, da jih je rešil. Pohitimo, da pridemo še pred mašto.«

Sonce je vstalo izza gora in kmalu so njegovi žarki začeli greti. Ljudje so delali na poljih in začudenji obstali, ko je šel mimo patriarhov sprevod. Najblizi so poklekal in se po božno križali, ko jih je patriarh blagoslovil.

Pri Zagradu so prečkali Sočo, ki je komaj pokrivala strugo. Suša je bila tisto leto huda in že je začelo primanjkovati vode, zato so bila tudi polja slabu obdelana in siva od prahu.

»Spet bo slaba letina,« je dejal patriarh, »trpeli bomo mi in še bolj kmetje.«

Že so srečevali vernike, ki so hiteli v Solkan, da se zahvalijo svetemu Roku in ga poprosijo nadaljnje varstva pred kužnimi boleznicami. Hitrejši od patriarha in njegovega spremstva je bil glas ljudstva. Nekdo je moral na vso moč pohititi in

naznaniti, da se bliža patriarh.

Vikarja Luka je zaskrbelo. Zakaj prihaja patriarh tako nepričakovano v Solkan? Slušil je, da bo najbrž njegov obisk povezan s prikazanjem na Skalnici. Moral bi to nemudoma javiti v Oglej, a patriarh ga je prehitel. Morda je bolje, da je počakal in bo poročal še o Janovem čudežnem ozdravljenju.

Na trgu so zapeketali konji in patriarh le lahko razjaha. Vikar Luka Piter je ponino sklonil koleno pred imenitnim gospodom in mu poljubil prstan.

»Prevzvišeni, dobrodošli v naši fari!«

»Mir z vami vsem!« je odgovoril patriarh.

»Kakšna čast, prevzvišeni, da ste se ponižali do mene,« je skromno dejal vikar.

»Morda bo zame še večja čast, če je resnično vse, o čemer se govorji.«

Vikar Luka je tako zvedel za vzrok patriarhovega prihoda in se je oddahnil.

»Če gre za to, ne bo težko ugotoviti resnice.«

»Le počasi; v teh zmedenih časih moramo biti zelo previndni. Po maši bi rad zaslišal to vašo videnko,« je dodal z nekim posebnim naglasom patriarh.

»Poklicali jo bomo v župnišče, pa tudi fanta, ki je izpregledal.«

»Da, da, tudi njega, se razume! Koliko sta stara?«

»Urška Ferligojnica ima sedaj dvanajst let, Jan pa štirinajst.«

Med mašo je patriarh Grimani spregovoril nekaj besed v slabi slovenščini, ki se je je za silo naučil. Verniki so ga vseeno razumeli.

»Če prikazanja prihajajo od Boga, bodo zavetela kot rože, v nasprotnem primeru se spremenijo v trnje in osat, ki vse dobro uničita. Če se je Mati božja res prikazala med vami, je to naredila zato, da se spkorite, da poženete sad dobrih del in se vzljudite med seboj.«

Vikar je dal poklicati Urško in Jana v župnišče. Pri vratih velike sobe sta obstala. Vsi pogledi so se z veliko radovednostjo uprli vanju. Urška je prva prebledela, nato ji je kri zalila lica in tako je stala ponizna in ljubka z rahlo odprtimi ustmi, v temnorjavnem krilu in beli platnenci bluzi, prek katere sta padali dve svetli, težki kiti. V tej preprostosti je bila tako lepa, da se je patriarh začudil.

Poleg nje je stal Jan. Smelo je gledal okrog sebe. Za glavo višji je bil od Urške, ogrnjen v bel plašč, ki mu je segal prek kolen, v svetlih nogavicah. Patriarhu je postal nerodno pod prodornim pogledom Janovih oči. Ozrl se je ponovno v Urško.

»Torej ti si Urška Ferligoj, ki trdiš, da se ti je prikazala Mati božja.«

»Da, gospod, jaz sem Urška Ferligojnica.«

»Reci: prevzvišeni gospod patriarh,« ji je zašepetal vikar, »ji je stal za njo, da bi jo opo-

gumil.«

»Prevzvišeni gospod patriarh,« se je popravila Urška.

»Zakaj ti pravijo Ferligojnica?«

»Tako končnico imajo pri nas vsa ženska imena,« je razložil vikar.

»Vse povej, kar si videla in doživel na Skalnici. Ti pa piši,« je ukazal bratu Celestinu.

Urška je strahoma začela pripovedovati, a čim dlje je šlo njeno pripovedovanje, tem bolj gotov je postajal njen glas. Nič več ni bila plaha pastrica Urška, temveč božja poslanka, ki najvišji cerkveni oblasti razodeva Marijino željo.

»Da, tako mi je dejala Mati božja: Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in milosti prisli!«

»In ti ni ukazala, da pojdi k patriarhu, k cerkvenim ljudem in jim to povej?«

»Ne, prevzvišeni gospod patriarh, tega Marija ni rekla. »Reci ljudstvu,« tako mi je ukazala.«

(Dalje prihodnji torek)

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

Lakewoodu od 1946 do 1962, od 1962 do 1976 pa je bil zapošlen kot strojnik pri Pike Machinery v Wickliffu, član ADZ št. 1 in Kluba slov. upokojencev v Euclidu. Pogreb je bil iz Železovega zavoda na E. 152 St. v soboto, 27. decembra, v cerkev sv. Viljema in od tam na pokopališče Vernih duš.

Frank Plahuta

Dne 23. decembra je v Fairview bolnišnici umrl 95 let stari Frank Plahuta, rojen v vasi Batuje pri Črničah, Slovenija, brat Vladimira, Josephine Bavcar in Frances Rajavec (vsi že pok.), dragi prijatelj Čermely družine v Clevelandu, zaposlen kot zidar pri Medal Brick and Tile Co. vse do svoje upokojitve l. 1971. Pogreb je bil iz Grdinovega zavoda na Lake Shore Blvd. dne 27. decembra v cerkev Marije Vnebovzete in od tam na pokopališče Sv. Križa.

Ann Crtalic

Umrla je 68 let stara Ann Crtalic, rojena Hosta, vdova po Franku, mati Franka, Thomasa in Judith, sestra Franka, Martina, Louisa, Emily Mohorcic ter že pok. Mary Potpan in Therese, 4-krat stara mati. Pogreb je bil iz Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave. dne 27. decembra v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Vernih duš.

Albina A. Milavec

Umrla je Albina A. Milavec, sestra Franka (Las Vegas, Nev.) ter že pok. Mary McCale, Josepha in Edwarda. Pogreb je bil 27. decembra s sv. mašo v cerkvi Naše Gospe Pomorčnice. Pokopana je bila na pokopališču Vernih duš.

Josef's Hair Design

5235 Wilson Mills Rd.
Richmond Heights, Ohio
461-8544 or 461-5538

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, DECEMBER 30, 1986

9

Many attend Slovenia Baraga Events

By John Larish

At the church of St. Martin in Moravce, Yugoslavia, on Sunday September 21, 1986, more than 43 clergy joined one hundred singers and an overflow congregation to pray for the beatification of Frederick Baraga, Slovene and missionary to the American Indians.

In a beautiful concelebrated Mass, Archbishop Aloysius Sustar, Bishop of the Metropolitan Ljubljana and

Bishops Stanislaus Lenic and Joseph Kvas recognized the achievements of one of the most celebrated clergy who grew up in the Moravce area. As a boy, young Frederick, after his father's death, was raised in his uncle's family grad or villa, just outside Moravce, in the area of Drtje. September 21st was also the anniversary of the ordination of Frederick Baraga in Ljubljana.

The day also marked the completion of a new, contemporary, stained glass window dedicated to Bishop Baraga. Created by a Slovenian university artist, Veselka Sorki Pus, the window was recently installed by Stojan Visniar from Lesc.

A special choir was directed by Aloysius Stephan with Ljubljana organist Joseph Trost, local organist Breda Cusenick and one hundred

men and women from throughout the area joining in the celebration.

An honor guard of men and women in the colorful Slovenian narodne noše formed the beginning of the Eucharistic procession and reminded all of the Slovenian heritage of Bishop Baraga.

A large portrait in the sanctuary of St. Martin's Church was painted, it is believed in 1854, during the second return to Yugoslavia by Bishop Baraga by the local portrait artist of the time from Kranj, Lajer.

Earlier in the same day, the author and his wife were joined by their Slovenian relatives for a special Mass and ceremony recognizing the twenty-fifth anniversary of our marriage. It was a beautiful way of celebrating our silver anniversary, in the church of both my mother and my grandparents.

Interior of St. Martin church in Moravce, Slovenia is filled to capacity for Baraga celebration on Sept. 21.

Coming Events

Wed., Dec. 31

St. Vitus Catholic War Veterans Post 1655 New Years Eve Party at St. Vitus Auditorium. Family style dinner at 8:30 p.m. For tickets contact Dick Mott (days) 431-6062.

Wednesday, Dec. 31

Korotan Singing Society New Year's Eve Party at Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave. beginning 7 p.m. Music by Alpine Sextet.

Wednesday, Dec. 31

New Year's Eve Party at Sterle's Country House Restaurant. \$30.00 person. Johnny Vadnal Orchestra.

Thursday, Jan. 22

National Pro-life march and rally, Washington, D.C. Starts at the Ellipse. For info write or call: Pharmacists for Life, P.O. Box 381, Fremont, OH 43420, or call (419) 332-7379.

Sunday, Feb. 15

Slovenian Pensioners Club of Euclid Annual Dinner-Dance at Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave. Music by Vadnal Orchestra. Admission \$10. Dinner 3:30-5:30. For tickets call Emma Cesen 486-5311 or Tony's Polka Village.

Sunday, Jan. 24

Polka Boosters of Cleveland Club Anniversary Dinner Dance at Slov. Home on St. Clair. Dinner 6 to 8 and dance 8 to midnight. Music by Harry Faint.

Saturday, April 4

Singing Society Zarja Spring Frolic.

Sunday, April 26

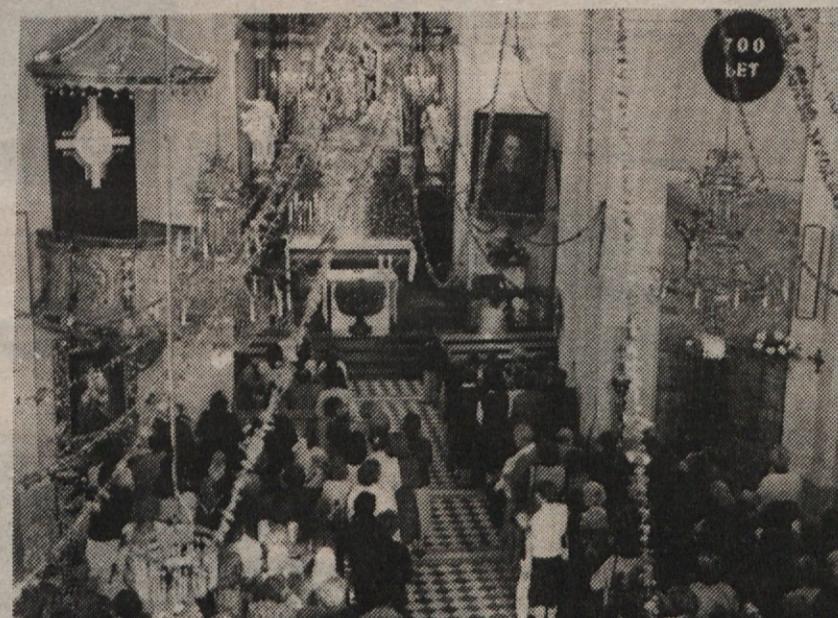
St. Clair Pensioners 25th Anniversary. Annual Dinner & Social. Lower hall of St. Clair National Home, 6417 St. Clair Ave, serving from 1 to 3:30. Social to 5 p.m.

Saturday, May 2

Planina Singing Society Concert at 7 p.m., Slovenian Home on Stanley Ave., Maple Hts., Ohio.

Right, Archbishop Aloysius Sustar, Archbishop of Ljubljana and other prelates march in procession to the church.

Inside of St. Martin's Church. Note the portrait of Bishop Baraga on the right which was painted in 1854.

Part of the 43 clergy who honored Bishop Baraga in Slovenia.

Honor guard of folks dressed in narodne noše for ceremonies honoring Bishop Baraga.

Vines and Wines

IX
By Tony Arko

Fermentation of red wines takes place by retaining the skins in the juice until partial fermentation has occurred. By that time the color, tannin, and aroma compounds have been sufficiently extracted from the skins which are subsequently removed. The removal of the skins is a rather simple process in which red wine is simply drained from its container. The skins are then pressed further to obtain a more astringent "press" wine. Most people believe that presses are used for all types of wine during the initial breaking of grapes. However, that is incorrect. The presses are usually utilized initially only for a few white wines made from red grapes. On the other hand, the presses are usually made use of normally only to remove the last bit of liquid from the skins, which, in the case of red wines is usually exceedingly tannic.

When fermentation has been completed, each type of wine is siphoned off from the sediment. White wines are usually centrifuged or filtered and treated with a small amount of sulfur dioxide. Afterwards they are placed in storage tanks in a cold cellar in order to avoid spoilage by lactic bacteria.

Red wines are not filtered or treated with sulfur dioxide, but are stored in warm cellars until malic acid has been decomposed.

In most modern wineries these processes are conducted in stainless steel equipment with an atmosphere of nitrogen or carbon dioxide over the wine to prevent oxidation.

In order to impart a hint of oak odor and taste, which is important to fine red wines and a few white wines as well, wineries store the clear wine in oak barrels or small casks for a period of a few months to a year or two. The wine must be

tasted periodically and its phenol content analyzed to determine when the optimum oak flavor has been attained. Another important aspect of aging wine in oak casks is its slow, controlled oxidation. Certainly, one may be able to impart oak flavor to a wine by adding oak chips, but the character of the flavor does not equal that attained by aging in a barrel or small cask.

Especially improved due to up to date engineering methods has been the filtering process. Normally this is one of the slowest processes in wine making. Faster filtering not only accelerates production but also results in wines that are more stable in bottles.

First or rough filtration is usually done in a large stainless steel container in which the wine is passed through diatomaceous earth over paper or cloth. Subsequent filtration may be carried out by passing the wine through beds of cellulose or synthetic fiber. Though not always, sometimes wines are filtered again just before bottling. This filtration uses usually a plastic membrane whose holes are small enough to remove all yeast and bacteria. In this manner sterility is insured.

A particularly thorny engineering problem is efficient and rapid bottling. The problem for engineers is to put a sterile, easily oxidizable beverage that is sensitive to light and shear force into bottles at a high rate of speed. That the engineers have succeeded in this respect is attested to by the high quality of today's wine. The modern wine bottling line is one of the most visible of today's contributions to enology by the engineers.

Since the end of World War II, wine quality has been improving dramatically and rapidly, especially in the last 15 years or so. Today we truly live in the golden age of wine. Can wine quality be improved

any more? Undoubtedly, but of course, it is impossible to predict. New improvements will definitely be on the horizon, new types of wines will be developed, and what is most likely to take place is that the existing wines will become

more and more of a bargain. We may expect most improvement in vintage wines, since the techniques developed so far are applicable generally, but as these are refined and applied to local climatic and soil conditions, individual

vineyards and wineries will be able to produce much more customized products.
000
Mi, Slovenci, vinca ne prodamo, ker ga sami dobro piti znamo;

St. Vitus annual dinner-dance set for Feb. 7th

St. Vitus.

St. Vitus Auditorium is located one block south of E. 61 St. and St. Clair Avenue at 6019 Glass Avenue. Reservations are requested and can be made to either:

St. Vitus Rectory, 6019 Glass Avenue, Cleve., OH 44103 (phone number 361-1444)

Stan Kuhar, 1214 E. 61 St., Cleveland, Ohio 44103. (Phone number; (Work) 687-5850 (Home:431-2994)

Reservations must be made by February 3, 1987.

The theme is "Valentine's Day." So come to a fun event to enjoy good food, music, and dancing for a good cause. See you on February 7, 1987 at St. Vitus. (Note: The evening mass at St. Vitus on Saturday is 5:00PM.)

Stan Kuhar,
Publicity Committee

Free Recital

The Cavani String Quartet, is scheduled to appear at The Cleveland Institute of Music on Tuesday, Jan. 13 at an 8:00 p.m. free recital. Vicenzo Cavani was a 19th century violin maker.

The Cavani String Quartet is one of the most exciting young ensembles on the international horizon. They took first place in the 1985 Cleveland Quartet Competition.

Currently in residence at the Eastman School of Music as assistants to the Cleveland Quartet, the group has in past seasons studied under fellowship programs awarded by the Center for Advanced Quartet Studies at the Aspen Music Festival, the Juilliard Quartet Seminar and the Yale Summer School of Music in Norfolk, Connecticut. Along with the Cleveland, the Cavani Quartet can count among their mentors, the Juilliard, Tokyo, Guarneri, and Emerson Quartets.

THOMAS G. LOBE

Attorney-at-law — Odvetnik

833 Leader Building
Cleveland, Ohio 44114
(216) 621-2158

Wills — Probate — Real Estate
Auto Accidents and Workers Compensation
(Initial consultation - No Charge)

Josef's Hair Design

SREČNO NOVO LETO

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

**Zachary
A. Zak,**

**licensed
funeral
director**

BRICKMAN & SONS

FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

**5235 Wilson Mills Rd.
Richmond Heights, Ohio
461-8544 or 461-5538**

What's Ahead Economically for 1987?

Bangs and Whimpers-A Fiscal and Monetary Policy Review

T.S. Elliot was referring to the universe when he said it would end "not with a bang, but with a wimper", however, if we were somehow able to ask the late Mr. Elliott to describe the last days of 1986 he would probably say it ended "not with a whimper" but with a bang". The bang, of course, being the Iran/Contra crisis.

Fiscal Policy

As if the economy did not have enough problems, the Iran/Contra affair has further churned up the already turbid economic waters. Before the "Contragate" crisis surfaced, it was expected that Mr. Reagan would consolidate his gains over the past six years into a permanent legacy whose inertia would sweep the nation into the next decade. As it now stands, the legacy has been severely crippled.

Besides the obvious political damage, the President's ability to gain support for his existing economic programs, or those not yet introduced, is in doubt.

Between the swing to a democratic Senate and the Iran/Contra affair, the Administration may find it difficult to keep the tax reform

package glued together in 1987-especially if the economy remains comatose. If the economy does worse than expected in 1987 and appears to be on the brink of a recession, the tax reform may begin to unravel. Supposing that this scenario becomes reality, how might the new tax laws come unglued?

First, the Investment Tax Credit (ITC) would be reinstated to help bail the economy out of the recession. Second, the energy and agricultural sectors would need special breaks to rescue them from collapse. Third, the banks would need some relief from both domestic and international sources, and so their tax burden would also be lightened. Granted, this is a worst-case scenario but the threat of a recession is a possibility-especially during the next several months.

The Gramm-Rudman budget targets of \$154 billion for fiscal year 1987 and \$108 billion for fiscal year 1988 will probably come nowhere close to being met. If the economy sinks closer to zero growth and tax receipts shrivel proportionately, Administration and Congressional leaders could possibly panic and stimulate the flow of revenues by increasing personal and cor-

Christmas Poster Award Winners

The St. Vitus Catholic War Veterans Post 1640 held a contest among the students of St. Vitus School encouraging them to make Christmas posters. Third Vice Commander Anthony Cimperman was in charge of the project. He announced the winners (pictured left to right) Natanael Taffere, \$10.00 runner-up; Monica Lukez, \$10.00 runner-up, Peter Perkovic, \$10.00 runner-up, Ann Marie Wisnieski - \$25.00 grand prize winner, and Scott Urbas, \$10.00 runner-up. In background, right is Mr. Check, Grade 8 teacher.

porate taxes. In view of the present strength of the economy, such a reaction would surely pull the economy into a recession. If they would feel compelled to do anything, the government would be better off doing something to resuscitate the economy instead of applying a tourniquet. Reinstating the Investment Tax Credit would make more sense than raising taxes, at least under zero growth conditions.

Monetary Policy

In the past, many of the economy's problems were attributed to an ill-advised monetary policy, however, one cannot fault the performance of the Fed in 1986.

Monetary policy was relatively even-keep this year: M2 growth will come in at almost exactly the 9.0 upper growth target, and interest rates on balance have been heading down during most of the year.

In 1987, the Fed may find itself wedged between a rock and a hard place. It is widely known that during the past four years foreign investors have been financing the federal budget deficit by acquiring US government issued debt. The government has been so dependent on foreign capital, that one US Senator was quoted as saying something to the effect that the 1980's will be remembered as a decade in which the US threw a party, but the Japanese paid for it. Unfortunately, it is a debt the US will have to repay.

The yield spread between long-term government bond yields in the US and in Japan and Germany narrowed substantially this year; it is still about 2.0%, but that is down from 3.0% at the beginning of the year and over 5.0% in mid-1984. Another reduction in interest rates could very well reduce foreign enthusiasm for US bonds, particularly with the damaged reputation of the current Administration. Thus the Fed may find itself in the position of holding interest

rates firm, or even raising them, while the economy flirts with a recession.

Dan Pavsek

Tom Laszcz

Economic Outlook

December 1986

The US economy appeared much stronger during the third quarter of 1986, expanding 2.8%. Considering that second quarter growth was only 0.6%, the initial response to the third quarter figure was that the economy was rebounding and positioned for even stronger growth in the months to follow. Unfortunately, for the remainder of 1986 and for the first quarter of 1987, the economy will teeter between recession and resurgence.

If the economy can muster the momentum to make it through the next several months, economic growth during the second half of 1987 should penetrate the 3.0 ceiling. However, not until 1988 will the economy display a rate of growth reminiscent of the early years of the current business expansion.

The economy is expected to expand by 2.5% in 1986 followed by 2.1 growth in 1987. By the end of 1987, the economy should be poised for even stronger growth in 1988. For 1988, we are projecting 3.5% growth. Before we examine the components of this forecast, we will first review some of the third quarter highlights.

The economy's source of strength during the third quarter has turned out to be a source of weakness during the fourth quarter. The source of the third quarter strength was a 44.6 increase in the consumption of durable goods. The surge in durables-mostly autos-accounted for more than half of the 2.8 third quarter growth. Automobiles were sold at an annual rate of 12.9 million during the July-September period with sales as high as 18.5 million in early September.

The reason for the spurt in auto sales was two-fold. First,

there was the reintroduction of the financing incentives popularized by Detroit. Detroit's generosity was borne out of its overly optimistic production schedule. When auto sales began to lag behind production, the auto makers had to put on the brakes and begin liquidating their inventories which had swelled to a 90-day supply.

The second factor influencing auto sales, and the sale of other durable goods, was the signing of the tax reform bill. When it became apparent that state sales taxes and interest rate expenses would no longer be deductible after December 31, 1986, the consumer went on a durable goods spending spree, either buying the automobiles or appliances that they otherwise would not have purchased or were planning on purchasing sometime in 1987.

For these reasons-attractive financing incentives and the change in the tax laws-the consumption of durable goods during the third quarter nearly tripled its strong second quarter pace. Spurts of this magnitude are rarely sustained-especially four years into an expansion-and this most recent episode is no exception. Auto sales have dropped since mid-October when the major automakers removed their record-low financing rates but if inventories swell again, the automakers may reinstate the financing programs and/or cut production.

For 1987, Detroit has established less optimistic schedules so we do not expect to see the plethora of incentives that abounded during 1986. Sales should settle at an equilibrium pace of 10.5 million for the year, down from the 11.1 million pace expected for 1986.

In addition to the consumer, the Federal Reserve took an active part in stimulating the economy during the third quarter. In response to a host of weak economic indicators, the Fed cut the discount rate (Continued on page 13)

Last Chance for Reduced Prices

This will be the last time we will run this "Special Offer" discount coupon for new subscriptions for the Ameriška Domovina newspaper. All requests for the reduced price which are postmarked on or before Jan. 5, 1987 will be honored.

REMEMBER: This is for FIRST TIME SUBSCRIBERS ONLY and does not apply to renewals or anyone who has dropped their subscription in the last five years.

This is too good an offer to be passed up. Please send

my own subscription
 a gift subscription
 daily at \$15.00
 Fridays at \$10.00
 college or military daily at \$10
 college or military Friday at \$5.00 for one year to:

send to American Home
 6117 St. Clair Ave.
 Cleveland, OH 44103

Name _____

Street _____

City, State, Zip _____

MY Name _____

MY Address _____

MY City, State, Zip _____

Please send a _____ card indicating my gift.

JEAN MACEROL (NEE HLAD) 76 beloved wife of Frank, loving sister of Mrs. Ann Lukasko and John Hlad, Rudy Hlad, Josephine Hlad, Mrs. Vicki Pike, and the following deceased Louise Hlad and Marie Hlad Dear Aunt of many nieces and nephews. Family will receive friends Thurs. 7-9 pm and Friday 2-4 and 7-9 pm at The Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave. Funeral Sat. 9:00 am Chapel Service at 9:30 AM mass St. Vitus Church Interment All Souls Cemetery.

Member of Slovenian Womens Union (No. 25), St. Mary Magdalene Lodge No.162 and St. Clair Pensioners Club, St. Vitus Mothers Club.

ANN CRTALIC

Ann Crtalic (nee Hosta), 68, died recently. She was the wife of the late Frank, mother of Frank, Thomas and Judith, sister of Frank, Martin, Louis and Emily Mohorcic and the following deceased Mary Potpan and Theresa, grandmother of four.

Friends were received at Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave., Funeral Sat., Dec. 27 with 10 a.m. Mass at St. Vitus Church. Interment at All Souls Cemetery.

FRANK PLAHUTA

Frank Plahuta, 95, died Tuesday morning, Dec. 23 at Fairview General Hospital.

He was the son of Frank and Anna (nee Lisjak) who are both deceased and the brother of Vladimir, Josephine Bavcar, and Frances Rajavec, who are all deceased. He has a number of nieces and nephews in Slovenia and was a dear family friend of the Cermely's in Cleveland.

He was born on August 14, 1891 in the village of Batuja, Cermice, formerly in Austria, but part of present day Slovenia. He came to the United States as a young man and worked as a bricklayer for the Medal Brick and Tile Company until his retirement in 1971.

The Funeral Mass was Saturday, Dec. 27 at St. Mary Church (Holmes Ave.) at 9 a.m. Interment at Holy Cross Cemetery. Friends called at Grdina Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd. The family suggests contributions be made to the charity of one's choice in his memory.

FRANK M. KUHAR

Frank M. Kuhar, 72, a 26 year resident of East 272 St., Euclid passed away in Lake County West Hospital after a long illness.

Frank was born in Kamnik, Slovenia. He came to Cleveland in 1931. He was the owner and operator of Frank's Quality Meat Market on Detroit Avenue, Lakewood from 1946 to 1962. From 1962 until he retired in 1976 he worked as a machinist for Pike Machinery, Wickliffe. Mr. Kuhar was a member of AMLA No. 1 and the Euclid Pensioners until 1985 when ill

health forced him to quit.

He was the husband of Gabriella (nee Tillinger), father of Frank M. (wife Rita), grandfather of three, and brother of Peter Cook, Ann Sraj, Fred, Helen Morel, Mary (dec.), and Alice.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. where services were held Saturday and at St. Williams Church. Interment at All Souls Cemetery.

ANTON MULEC

Anton Mulec, 85, a resident of Loherie Ave. for 34 years, passed away at his home on Thursday, December 18 after a short illness.

Mr. Mulec was born in Cerknica, and came to Cleveland in 1922. He was employed as a carpenter for 35 years at Elwell & Parker. He retired in 1965.

Anton was a member of SNPJ No. 5, Catholic Order of Foresters.

He was preceded in death by

Thanks

Thanks to the following for their donations to the Ameriška Domovina:

Frances Jelar, Cleveland — \$8.00.

Lojze Arko, Euclid — \$7.00

Angie Tomsic, Elyria, Ohio, in memory of husband, Joseph Tomsic — \$7.00.

Anonymous, Euclid, Ohio — \$100.00

Frank Shesek, South Holland, Ill. — \$7.00.

Ljudmila Bohinc, Cleveland — \$7.00

Antonija Erman, Chicago, Ill. — \$5.00

Jack A. Banko, family and friends, Cleveland, in memory of his wife, Sylvia Banko — \$50.00

Slovenski Dom No. 6 AMLA, Cleveland — \$30.00

Louis Zupancic, Cleveland — \$5.00

Cleveland Slovenian Lodge No. 14 A.D.Z. — \$25.00

Louis Oven, Monterey, Calif. — \$7.00

Mike Potočnik, Aurora, Minn. — \$20.00

Slovenian Women's Union Branch 50, Cleveland — \$25.00

Ed and Sally Furlich, Cleveland — \$5.00

Frank Kuhel, Cleveland — \$5.00

Anton Gregorc, Richmond Hts., O. — \$7.00

Frank Skvarca, Racine, Wis. — \$7.00

Alice Arko, Cleveland — \$10.00

St. Anne Lodge No. 4 AMLA Cleveland — \$100.00

Nettie Bukovnik, Willoughby Hills, O. — \$14.00

Lodge Cleveland No. 9, AMLA — \$25.00

Slovenian Pensioners Club of Euclid — \$15.00

Cleveland Slovenian Radio TV Club Inc., Cleveland — \$100.00

Anna Vidergar, in memory of her husband, John, Cleveland — \$10.00

Recent Deaths

his wife, Mary (nee Tekavec) formerly Strukel, and first wife Mary (nee Skodlar), daughter, Mary Ann Tomsic, and son William Strukel. He is survived by daughter Emma Polzer, sons Robert Strukel, Don Mulec, and Robert Mulec.

Visitation was at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., with services held Saturday and at St. Williams Church. Interment at All Souls Cemetery.

JOSEPHINE STANIC

Josephine Stanic (nee Gostisa), 83, was the wife of the late Anton, mother of Anthony J., Donald. Surviving are brothers and sisters in Yugoslavia. She was grandmother of six and great-grandmother of two.

Family received friends at Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave. Funeral Mass at St. Vitus Church, interment at All Souls Cemetery.

ALBINA MALENESEK

Albina Malensek, 90, was the wife of the late Bogomir, mother of the late Bogomir and Bernard, sister of the late Franc, Charles, Aloysius, Paul and Francis.

Visitation was at Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave. Funeral Mass at St. Vitus Church, interment at All Souls Cemetery.

Gordon Park was named after William Gordon

by Vince Gostilna

William J. Gordon was born on a farm in Monmouth County, New Jersey on Sept. 30, 1818, his parents being of Scottish ancestry, the descendants of those who came to America in 1668.

The Gordon farm was the site of a most historical event, as it was a battleground in the Revolutionary War, where General George Washington and British Sir Clinton engaged in a bloody encounter and both sides took heavy losses.

Misfortune struck young William early in life, for he was an orphan at the age of 12 and a few years later, he left his country home and headed for New York City where he secured employment as a bank teller.

He visited Cleveland, Detroit and other midwest cities, and after considering which city offered him the most opportunity, he chose to make his home in Cleveland.

He soon began a wholesale grocery firm which quickly grew to be the largest west of the Alleghenies. He built a luxurious home on 1200 West 9th St. (then a fine residential area). He also organized and was the first president of Cleveland Iron Mining (now the Cleveland Cliffs Iron Co.) which transports iron ore in lake barges to our steel mills. It was this venture that greatly aided our city in becoming a giant in industrial production.

William J. Gordon was a generous contributor to many charitable institutions. He purchased land for St. John's Hospital, provided financial aid to the Sisters of the Good Shepherd who were building a convent school for delinquent girls (Marycrest).

He was also a benefactor of the Little Sisters of the Poor who opened a home for the aged on E. 22nd St.

After a most successful business career, he purchased land in the Doan Brook Valley near Lake Erie and in 1865, Mr. W.J. Gordon moved from downtown to his spacious estate. There he raised prize cattle, and his race horses finished first frequently at the nearby Glenville Race Track at 88th and St. Clair.

He also raised rare tropical plants and flowers in his own

greenhouse and won many blue ribbon awards.

He passed away in 1892 and willed his 122 acre estate to Cleveland, the city he loved, and it was his desire that the land which was named Gordon Park, and forever be preserved in its natural state, with green slopes, brooks and ponds.

I would venture to say that what has happened to Gordon Park since his passing would hardly be in keeping with his wishes.

The park has been crisscrossed with highways, the beautiful elm trees have disappeared, and now there is the

State maintenance garage, and permitting private industry to expand on park land, so that the future of the park is bleak, to say the least.

I, however, prefer to remember Gordon Park as it was before 1940. It was then in its splendorous heyday and every moment spent there was most satisfying. Its natural beauty and charm were unparalleled and the scenic landscape unforgettable.

And it is for those memorable times, that I am indebted to Mr. William J. Gordon; a most remarkable man, and a friend of all people.

Slovenian Arts Expanding in Wis.

Milwaukee, WI—You will be happy to learn that something exciting is happening between the Slovenian community and the University of Wisconsin. A home for our music has expanded into a home for the Slovenian Arts.

The University has encouraged the preservation and continued vitality of our heritage, recognizing the value and richness of ethnic diversity in our American culture. The Slovenian community has responded with enthusiastic support of these programs.

The "Slovenski Dom" we have long sought may have taken on a different look than we had imagined but is one that provides for the conti-

nuance of our traditions in a way that we had not dared to imagine.

The Slovenian Arts program grew out of the desire of the Slovenian people to continue to know, understand and appreciate their heritage. We have a glimmer of what it can become. To fully flower, as the lovely red carnation which is our symbol, a financial commitment is needed. We have the beginning of an endowment which has started the program and shows what can be accomplished. Contributions and memorial funds can secure the future of the program.

Karl Dovnik

Language

vices, Cleveland Heights University Heights Board of Education.

Coming Events

Saturday, Feb. 21

St. Clair Rifle Club annual dinner and dance at Slov. Nat. Home on St. Clair.

Slovenian Village Restaurant

Open Monday through Friday 8 a.m. to 8 p.m.
Saturday 9 a.m. to 6 p.m.

Sunday 11 a.m. to 3 p.m.
6415 St. Clair Ave. Cleveland
Anna Gjerek, manager

Recipes

ORANGE GLAZED PORK CHOPS

6 thick pork chops

1/2 c. orange juice

1 tsp. salt

1/2 tsp. pepper

1/2 tsp. dry mustard

1/4 c. brown sugar

Place chops in large shallow baking dish. Combine remaining ingredients & pour over chops. Bake at 350° for one hour or until done. Baste occasionally during cooking. Serves 6.

PORK CHOPS AND SPANISH RICE (One Pot Meal)

12 pork chops, steaks or roast

3 lg. green peppers, sliced

6 lg. onions, sliced

3 c. raw rice

1 lg. can tomato juice

Bake chops in covered pan at 350° for 45 minutes, drain grease. Rotate the green peppers and onions between chops. Sprinkle rice around chops, mainly on bottom of pan. Add tomato juice, cover and bake at 350° about 1 hour or until rice is soft and puffed up to the top; may need more tomato juice, add a little water if looks dry and not fully cooked.

BROCCOLI SUPREME

1 10 oz. pkg. frozen broccoli

1 can condensed cream chicken soup

1 T flour

1/2 c. sour cream

1/4 c. grated carrots

1 tsp. salt

1/8 tsp. pepper

3/4 c. Pepperidge Farm dressing

2 T butter or marg.

1 T onion

Cook frozen broccoli according to directions and dice up. Blend together soup and flour. Add sour cream, carrots, onion, salt and pepper. Stir in broccoli. Turn into 2 qt. casserole dish. Combine stuffing mix with melted butter and sprinkle over casserole. Bake at 350° for 30-35 minutes. 6 servings.

PORK CHOP HARVEST

4 loin pork chops (4 oz. each with bone), trimmed

1 garlic clove, halved

Salt and pepper

1/4 teaspoon cinnamon

1 cup apple cider or juice

3/4 pound sweet potatoes, sliced

1 whole clove

2 apples, cored and sliced

1 tablespoon cornstarch

1/4 cup water

1 tablespoon cider vinegar

Rub chops with garlic.

Season with salt and pepper.

Spray large skillet with vegetable cooking spray. Heat skillet over medium-high heat;

add chops and brown well.

Blend 1/2 teaspoon salt, cinnamon and apple cider. Add to skillet with sweet potatoes and whole clove. Simmer covered 30 minutes.

Add apples and simmer 5 minutes. With slotted spoon transfer chops, sweet potatoes and apples to platter; keep warm. In small bowl blend cornstarch with water; stir in vinegar. Add to skillet and simmer, stirring, 5 minutes or until thickened. Makes 4 servings, about 350 calories each.

TURKEY WALDORF SALAD

1/4 cup low-fat plain yogurt

1 tablespoon sour cream

1/2 teaspoon grated orange peel

1/4 teaspoon each salt and pepper

1/2 pound turkey breast, chopped

1 apple, diced

2/3 cup diced celery

1/3 cup chopped green onions

1 tablespoon chopped walnuts

In large bowl blend yogurt, sour cream, orange peel, salt and pepper. Add remaining ingredients and toss well.

Refrigerate at least 1 hour.

Makes four 1-cup servings, about 120 calories each.

ENGLISH WALNUT PIE

3 eggs

1/2 cup firmly packed light brown sugar

1 cup light corn syrup or golden syrup

1/4 cup butter or margarine, melted

1 teaspoon ground cinnamon

1 teaspoon vanilla

1 cup broken walnuts

9-inch unbaked pastry shell

Whipped cream and walnut halves for garnish (optional)

1. Beat eggs slightly in medium-size bowl. Mix in sugar, corn syrup, butter, cinnamon and vanilla. Stir in walnuts. Pour into pastry shell. 2. Bake in preheated moderate oven (375°) for 50 to 55 minutes or until top is crackly-brown and filling just quivers when you nudge pie plate. Cool on wire rack. Garnish with whipped cream and nuts, if you wish.

Makes 8 servings at 32¢ each.

Nutrient value Per Serving: 462 calories, 6 gm. protein, 25 gm. fat, 57 gm. carbohydrate, 256 mg. sodium, 118 mg. cholesterol.

CRANBERRY-POACHED PEARS

2 cups low-calorie cranberry juice cocktail

1 cinnamon stick

3 cloves

2 large pears, peeled, cored and halved

1 tablespoon sugar

1/4 cup low-fat plain yogurt

In medium saucepan combine cranberry juice, cinnamon and cloves. Add pears; simmer covered 15 minutes or until pears are tender. Transfer pears to medium bowl. Add sugar to pan; increase heat and reduce juice to 1/3 cup. Pour syrup over pears and refrigerate at least 1 hour. One hour before serving, strain syrup from pears. Stir into yogurt. Serve sauce with pears. Makes 4 servings, about 95 calories each.

HAM LOAF

1 1/4 lb. ground lean ham

1 c. fine crumbs

1 egg, beaten

3/4 c. brown sugar

1/4 c. water

1/2 c. milk

1/2 tsp. dry mustard

Blend well the ground ham, egg, sugar, mustard and all liquids, then crumbs. Bake 1 1/2 hours at 275 degrees.

CRAB DIP

1 8-oz. cream cheese

1 4 1/2 oz. can crab meat

1 T lemon juice

1 T mayonnaise

1 T grated onion

Whip cream cheese with electric mixer until smooth. Add all ingredients and mix again. Serve on crackers or round melba toast.

1987 Economic Outlook

(Continued from page 11)

from 6.0% to 5.5% on August 21, 1986. Most banks followed suit by lowering their prime lending rate from 8.0% to 7.5%. After the cut, short-term market interest rates likewise fell; however, interest rates on long-term investment securities did not fall, instead they drifted higher resulting in a steeper yield curve.

During the weeks prior to the discount rate cut, the federal funds rate was averaging roughly 6.2% while the yield on a 30-year treasury bond was averaging about 7.4%, leaving a spread of approximately 1.2%. During the few weeks after the announced cut, the federal funds rate fell to 5.8% but the yield on the 30-year bond increased to 7.5%, widening the spread to 1.7%.

At the time of the August cut in the discount rate, investors' expectations for future inflation were rising based on three factors: stronger money supply growth, a weaker dollar, and the prospect of higher oil prices.

Regarding the weaker dollar, the previously mentioned host of weak economic indicators raised questions about the economy's health in the minds of foreign investors. Their hesitancy to take on additional dollar denominated debt weakened the dollar, thereby fueling the inflationary fir-

On the subject of higher oil prices, during their August meeting, OPEC reduced the level of internal squabbling and installed new production limits. Once this news hit the streets, the bond markets flinched at the onus of higher inflation due to higher energy prices.

The market's fears were accentuated by the outster of the de facto head of OPEC, Saudi oil minister Ahmed Zaki Yamani. With the Saudi royal family more involved with OPEC operations, the consensus on the street was that OPEC oil production would eventually be trimmed further and that prices would climb back to \$20/bbl. in 1987.

Lastly, though the two larger money aggregates, M2 and M3, were growing within their assigned 6.0% - 9.0% boundaries, the smaller M1 continued to soar well above the upper limits of its target range.

In recent weeks, interest rates have not budged much from

Domed Stadium Update

When the Cleveland Indians host the World Series in the new domed stadium, the sellout crowd of 42,000 people will have less than a 10 minute walk from their cars to the scene of the action.

The 72,000 fans who attend the first Super Bowl played in the domed stadium (with the Browns representing the AFC) will find more than sufficient parking within a 15 minute walk.

An independent study by the Cleveland City Planning Commission, shows 32,000 parking space located within a 15 minute walk of the Central Market site.

The Northeast Ohio Areawide Coordinating Agency (NOACA) confirmed parking accessibility in a study conducted for the Ohio Department of Transportation at the request of the Domed Stadium Corporation. NOACA iden-

tified 24,800 spots (excluding on-street, limited access/contract spaces) within a 15-minute walk.

A capacity crowd of 72,000 will require approximately 18,000 parking spaces. This means that there is 37% more parking (6,800 spaces) available than will be needed. For most smaller events (40,000 spectators) sufficient parking is available within a 5-8 minute walk.

These parking distances will be similar to those for the current stadium. All of these parking spaces are located downtown, within the boundaries of the Innerbelt.

The Domed Stadium Corporation has emphasized the desirability of dispersed parking almost from the beginning of the stadium development process. The Corporation, and the consultants it has called upon for information and

research, believe that dispersed parking throughout downtown will lessen traffic problems because spectators will have many options when leaving downtown. Dispersed parking also will encourage people to use downtown restaurants, bars and retail establishments while going to and from the domed stadium.

Most other urban stadiums have very limited on-site parking. Those that utilize existing dispersed parking have the least problems before and after events when effective traffic management and control plans are implemented. The Domed Stadium Corporation already is working with Cleveland Police traffic division and other organization experts to develop a traffic/transportation control program.

the levels observed immediately following the cut in the discount rate. Short-term rates have inched up slightly but long-term rates have remained unchanged. The prospect for another discount rate cut is a toss-up, however, if forced to make a decision we would lean towards the Fed not making a move. We base this on our belief that inflation will rear its head higher in 1987. Although the nation's number one inflation fighter, Fed chairman Paul Volcker, has faced more opposition from fellow Fed Governors, keeping a lid on inflation is still an important policy objective.

For all practical purposes, interest rates will remain stable for the rest of 1986 and the first half of 1987, although a slight decline in the federal funds rate is possible. As inflation and economic activity pick up during the second half of 1987, both short and long-term rates will gradually rise. The prime rate, which currently stands at 7.5% is expected to measure 8.0% one year from now. The federal funds rate will be close to 6.0% and the yield on the 30-year treasury bond will top 8.0%.

Inflation, as measured by the consumer price index, averaged about zero percent during the first six months of the year but measured 2.6% during the third quarter. The zero rate of inflation for the first six months of the year was clearly due to the decline in oil prices, which have now stabilized. Even if the price of oil remains at its current level of about \$15/bbl. the rate of inflation will still hover around 4.5% in 1987.

If oil prices do move \$3 to \$5/bbl. higher, which would require a cutback in production by the Saudis, it could add another 1.0% to inflation over the next six months. In addition, the decline in the dollar is finally starting to have some effect on the prices of imports and import substitutes which could also add about 0.5% to 1.0% to inflation in 1987.

If the increase in inflation is mirrored by higher wage rates and higher unit labor costs, a variable that the Fed monitors closely for an indication of the underlying rate of inflation, that would eliminate the possibility for an easier monetary policy. For the reasons stated above, inflation in 1987 is expected to increase from its 1986 level of 1.9% to 3.9%.

CancerAnswers

The Cleveland Clinic Cancer Center

Physicians from The Cleveland Clinic Cancer Center answer questions sent to this column. You should see your family physician regularly and whenever symptoms occur. Send any questions to: CANCER ANSWERS, The Cleveland Clinic Foundation, 9500 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44106.

QUESTION: When I am cold, my fingers turn white and feel numb. I wear gloves, keep my hands in my pockets and try avoiding exposure to extreme cold, but nothing seems to help. I've had this problem for

years and am ashamed of my hands. Can anything be done to prevent this? I am desperate for advice.

ANSWER: Your condition — Raynaud's phenomenon — was described

over a hundred years ago by a French physician named Maurice Raynoud. Up to 10 percent of young women and a smaller percentage of young men experience this spasm of blood vessels leading to the fingers when they feel cold or stress. As blood flow slows or stops, the fingers turn pale or dusky blue and then become numb, prickly, tingly or painful. Rewarming the hands tends to make blood rush back into the fingers, which swell or

turn brightly blushed red.

Some physicians believe the blood vessels are primed to overreact by prior infections, but the cause of Raynaud's phenomenon is not really known. It can occur in people with diseases such as lupus erythematosus or scleroderma. But most people experiencing the phenomenon have no underlying disease. When the condition persists for years and no other cause can be identified, it is called Raynaud's disease. Fortunately, it is non-progressive and not particularly harmful. The condition is aggravated by smoking and by certain migraine headache and asthma drugs such as ergotamine or ephedrine.

Raynaud's patients are at greater risk of frostbite, due to decreased blood flow to the findertips, and must often give up winter sports and outdoor occupations. In addition to avoiding exposure to extreme cold, I recommend that you dress warmly in boots, slacks, an insulated coat and a hat. Some Raynaud's patients benefit from electric hand warmers used by hunters.

When the condition is severe, medications such as nifedipine may be helpful. But all medications have side effects, and the steps you have taken seem sensible. I suggest that you consult a physician about your condition to rule out any underlying diseases. Raynaud's phenomenon is indeed a problem, but you need not feel ashamed.

Allen H. Mackenzie, MD
Head, Section on Clinical

Rheumatology

QUESTION: I have been hearing about iridology, the study of the iris of the eye to determine how well the body is functioning. I would like to know if iridology is a science based on fact, or if it is

quackery.

ANSWER: Iridology is attributed to Ignatz Von Peczely of Hungary who, in the mid-19th century, published a treatise on the iris after observing changes in the iris of an injured owl. Physical diagnosis by studying the iris then flourished, particularly in central Europe. This was a time when medical charlatans like phrenologists were popular. If phrenologists could diagnose physical problems by studying the shape and bumps of the head, it seemed reasonable to study the freckles and spots of the iris.

Early in the 20th century, iridology was introduced in the United States, and it has been with us ever since. For an iridologist, every organ of the body is represented on an iris chart, and systemic disease can be diagnosed by studying the topography of a person's iris. Modern iridologists employ a special camera, and an enlarged color photo of the iris is taken for analysis.

In 1979, the Journal of the American Medical Association published a scientific study on the ability of iridologists to diagnose kidney disease. The results of this study showed that iridology has no value as a screening technique for detecting or diagnosing kidney disease.

Although iridology is considered a pseudoscientific method of diagnosis and treatment, today's ophthalmologists believe that a special examination of the iris, called a slit lamp biomicroscopic exam, is an essential part of a complete eye exam. Numerous diseases affect the iris including different stages of syphilis, herpes zoster, tuberculosis, diabetes mellitus, sarcoidosis, and several rheumatic disorders.

James E. Nousek Jr. MD
Ophthalmology Department

Suhadolnik Named Chairman of Senate Energy Environment and Natural Resources Committee

Columbus—Senate President Paul Gillmor, R-Port Clinton, today announced Senator Gary Suhadolnik, R-Parma Heights, was re-appointed Chairman of the Senate Energy, Environment and Natural Resources Committee.

"Senator Suhadolnik has done an excellent job as chairman of this committee the past two years," Gillmor said, "I look forward to him continuing the positive work accomplished by his committee last session. I am confident that under his leadership, the committee will solve many of the pressing problems facing Ohio in the areas of energy, environment and natural resources."

"I am pleased to continue my service as chairman of this important legislative committee," Suhadolnik said. "I pledge to attempt to find fair and equitable solutions to issues relating to Ohio's

energy, environment and natural resources."

Suhadolnik also has been appointed to serve on the Finance, the Financial Institutions and Insurance and the Health and Human Services Committees.

Recreational Vehicle Show Jan. 7 - 11

Creative gourmet picnics and Ohio's finest wines will be presented at the upcoming 11th annual Great Lakes Recreational Vehicle Show when it opens Wednesday, Jan. 7 until 11 at the International Expositions Center (I-X Center) in Cleveland.

Executive Caterers, in conjunction with the Ohio Wine Producers Association (OWPA), will give daily demonstrations throughout the five-day event on easy to prepare gourmet recipes specifically geared toward the RV lifestyle.

New Slovenian Books

The Cleveland Public Library, 325 Superior Ave., announces the inclusion of 50 Slovenian books in the foreign literature department.

They are 1. Andrič, I. — Izbrana krajša proza
2. Bellow, S. — Dekanov december
3. Biblični leksikon
4. Bogataj-Gradišnik, K. — Sentimentalni roman
5. Bourtembourg, P. — Gandhi: velika duša Indije
6. Buck, P.S. — Mavrica
7. Buck, P. S. — Zmajevske seme

8. Čačinovič, R. — Poslanstva in poslaništva
9. Cook, S. — Prva pomoč in preprečevanje nesreč

10. Eco, U. — Ime rože
11. Eden, D. — Zamenjana nevesta

12. Faulkner, W. — Krik in bes

13. Fischer, M. L. — Beg iz zakona

14. Habe, H. — Pot v temo
15. Hribar, T. — Sodobna slovenska poezija

16. Hudnik, M. — Krog sedanjosti

17. Ivanji, I. — Dioklecijan

18. Jančar, D. — Smrt pri mariji snežni

19. Jančar, D. — Veliki briljantni valček'

20. Jokai, M. — Zlati človek

21. Kajzer, J. — Klub v črnem

22. Kalinšek, F. — Slovenska kuharica

23. Kancler, K. — Želim zdravega otroka

24. Karlfeldt, E.A. — Izbrane pesmi

25. Kromar, J. — Domača zdravila

26. Malamud, B. — Dubinova življenja

27. Malamud, B. — Novo življenje

28. Marušič, B. — Primorski čas pretekli

Available in Library

29. Mikeln, M. — KPolitično gledališče

30. Mistral, F. — Mireja
31. Murdoch, I. — Črni princ
32. Nabokov, V. — Ada, ali, Strast

33. Natter, M. — ABC pletenja

34. Nocolin, M. — Kuham za l osebo

35. Ocvirk, A. — Miscellanea

36. Plaidy, J. — Srhljivi pesek

37. Pokorn, D. — Naš vsakdanji kruh

38. Pregelj, I. — Plebanus Joannes

39. Rožanc, M. — Pravljica

40. Rožanc, M. — Sentimentalni časi

41. Rudolf, F. — Jazbečar iz jantarja

42. Rudolf, F. — Srečne zvezde prašičev

43. Rupel, D. — Povabljeni pozabljeni

44. Seifert, J. — Koncert na otoku

45. Shaw, I. — Na življenje in smrt

46. Singer, I. B. — Suženj

47. Slodnjak, A. — Pohojeni obraz

48. Svetina, I. — Lepotica in zver, ali, Kaj se je zgodilo z Danico D.?

49. Trovat, H. — Ivan Grozni

50. Uršič, M. — Razpoke: Fantastični roman

51. Ustinov, P. — O meni

52. Vandenberg, P. — Dolina kraljev

Located on the second floor of the Main Building of the Cleveland Public Library, the Foreign Literature department contains circulating collections in foreign languages, as well as a basic collection of foreign language reference and research tools: dictionaries, encyclopedias, bibliographic and biographical sources, and literary journals.

Jim's Journal

Nominate Your Favorite Slovenian

by James V. Debevec

A new feature will be added to the issues of the *American Home* newspaper with the naming of a "Slovenian of the Year."

For one year the honoree will have his/her name placed on the page 2 Issue Box each time the *American Home* is printed. With the first issue each January we will take the name of the previous honoree off the page, and replace it with the next year's selection.

Anyone wishing to place a name of a person in nomination may do so at any time during the year. Reasons for your selection, in 100 words or less, should also be included in the letter.

Deadline will be December 1 of each year. Send the name and letter of nomination to A.H. Honoree, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

Everyone belonging to clubs and organizations, bring this matter up at your meetings and select a person to be honored for an entire year through the pages of *American Home* and send your selection in to us.

Remember, the *American Home* newspaper is permanently preserved at six different locations which will guarantee the honoree's name will be forever enshrined in the history of Slovenian endeavors. And everyone reading the paper will be reminded all year long who the esteemed one is.

Start thinking about it, and send your choice in as soon as possible.

The first Yearly American Home honoree (for 1987) will be named in the next issue.

□ □ □

After attending the gracious and exquisite Christmas party at American Mutual Life Association, (fraternal life insurance), Home Office on South Marginal Rd., between E. 185 and E. 200 St., on the

Friday before Christmas, I drove to the airport to pick up my son, Jim, who was returning home from college for the holidays.

There were a lot of people there, but the traffic jam in the airport parking lot after 6 p.m. was inexcusable. It took over an hour just to get out of the lot, and we were lucky because we were facing in the right direction and happened to get in the fastest lanes.

There were policemen directing traffic in the parking lot but nobody was showing travelers how to get out. There is a continuing construction there (which seems to have been going on for the last 30 years). After we finally made it to the ticket window to pay for the parking, we traveled one yard every five minutes after that. And what was the cause? Nothing. The problem was that after one paid, there was confusion how to get out of the place. There were no signs, and because the roads are screwed up, due to the construction, motorists who don't go to the airport every week, didn't know which way to turn. And there was no one at the escape area to direct traffic.

Once one left the airport parking lot, there was absolutely no traffic outside. There should have been someone letting the cars out of the lot. There should be overhead signs letting the drivers know which lane to get in to get to Cleveland, or stay on the west side. It was mass confusion and inexcusable. And it makes a terrible, terri-

ble impression on those coming to the city and is frustrating to those who like to brag about the area.

The County Commissioners should see to it that travelers arriving in Cleveland have a good first impression not make them want to turn around and get the hell out.

□ □ □

I wonder how football can be considered the nation's No. 1 sport when the game is played only once a week, and already I'm so tired of it, I didn't watch one game last weekend. Because the Browns are playing on Saturday, I may tune in, but mostly it's really repetitious pushing and shoving and now it has gotten stale.

The couple of seconds we had the game was on Sunday, the referees stopped the so-called action and were deciding how to rule on a play. Instead of immediately calling what they thought happened, they radioed to a TV booth referee and he watched instant replays and watched replays, and watched replays *au nausium*. It was really ridiculous and wasted a LOT of time. I turned the entire episode off.

On Thanksgiving night Madeline and her mother and Jim and I were at the Orange Bowl in Miami to watch the University of Miami play their last regular season football game. The game lasted until after 11 p.m. and there I sat in a short-sleeve shirt and light pants, the temperature was about 80°. Now that's the way to watch a game in the middle of winter. After the contest

Vinny Testaverde was honored, and his uniform number retired. The team will play in the Fiesta Bowl on Friday, Jan. 2 in Tempe, Ariz.

The Cleveland Browns are also in Florida now preparing for their game in Cleveland on Saturday, Jan. 3. Having made the same trip last month, we can testify it is a complete shock to the human body to venture from a sub-tropic climate to a sub-freezing one in the time it takes a jet to fly the distance. I don't think it's a wise move on the part of the Browns.

□ □ □

Fellow American Home friends Frank Zupancic and

Dan Postotnik are great crossword puzzle fanatics. They do the *Plain Dealer* one in about six minutes, and the *New York Times* puzzle in about 15.

They know a lot of words. But one word I like to hear and read is "inasmuch." That is a classy word and indicates that a complex sentence is being used and a subject justified. You don't see it used too much anymore. I always think that anyone who submits an article with the word "inasmuch" in it is an intelligent person who knows what he or she is talking about and consequently should earn the respect of the readers.

Fire Ruins Mervar Records Store

On Tuesday, Dec. 9, a fire ravaged the north side of St. Clair at E. 69th Street completely burning Gordon Electric and severely gutting the well-known Mervar Records, a Cleveland music establishment since 1921.

The fire, of suspicious origin, began in the building next to Mervars and quickly spread to the second story living quarters above Mervar Records. The place was severely damaged by smoke and water.

The proprietors of the famous Mervar establishment are Justine Mervar Reber, daughter of the late master accordion builder Anton Mervar, and her husband John (Hans) Reber.

In recent years, Mervars has specialized in imported Slovenian and Austrian records and tapes as well as domestic Slovenian style polka records and tapes.

It is not known when the establishment will be reopened due to the substantial uninsured loss involved.

Justine and Hans ask their many friends and customers to bear with them during their personal business tragedy's aftermath.

They have announced this week they intend to rebuild.

In the meantime, Justine and Hans may be reached at Mervar Records, c/o Fink, 976 E. 69 Place, Cleveland, OH 44103, telephone 216-431-3671.

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo.

GRDINA Funeral Homes
17010 Lake Shore Blvd. 1053 E. 62 St.
531-6300 431-2088

A trusted tradition for 82 years.

ROY G. SANKOVIC

FUNERAL HOME

Sankovic-Johnston Funeral Home
NEWLY REMODELED AND EXPANDED
15314 Macauley Ave. (Cor. of E. 152 St. & Lake Shore)
531-3600

Funerals to meet the financial status of all families.
ROY G. SANKOVIC, DIRECTOR

"IT PAYS TO BE INDEPENDENT"

\$INDEPENDENT SAVINGS BANK

• 6 Month to 60 Month Certificates

\$1,000.00 Minimum. High Rates.

• Variable Rate Checking*

\$100.00 Minimum to Open Account.

\$500.00 Waives Monthly Service Charge.

Computed daily,
Compounded monthly

• 5.50% Passbook

\$10.00 Minimum. No Service Charge.

Computed daily,
Compounded quarterly

1515 E. 260th, Euclid, Ohio 44132 731-8865

920 E. 185th, Cleveland, Ohio 44119 486-4100

2765 Som Ctr. Rd., Willoughby Hills, Ohio 44094 944-3400

27100 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44143 944-5500

6650 Pearl Rd., Parma Hts., Ohio 44130 845-8200

A Subsidiary of Independent Share Corp.

Happy New Year

Slovenian Day Pilgrimage Photos

Sunday, Sept. 21 was declared Slovenian Pilgrimage Day at the Sorrowful Mother Shrine in Frank, Ohio.

The Festivities began with a noon Mass concelebrated with Bishop Edward Pevec, Fr. Fortunat Zorman, Fr. Paul Krajnik, and others. Here are some photos of the event taken through the sharp eyes of Mike Vrenko.

Over 1,000 persons attended.

'Road to Fitness' at Health Museum

Health consciousness seems to be making inroads everywhere these days. To keep pace with this trend, the Cleveland Health Education Museum will feature an awareness game, "The Road to Fitness," which will be held on weekends from Jan. 10 through Feb. 28.

Museum visitors can participate in six fun activities that measure the body's capabilities at stations such as a step test for heart fitness, hang test for muscular endurance and a test to check balance.

Other stations include stretch and reach for flexibility,

posture rating and stunts — simple physicals which may look easy until you try to do them.

Visitors will be checked through the checkpoints by trained college-age recreationists and will receive a sticker on completion of the course.

Complementing the game will be the film, "Man: A Credible Machine," which will be shown throughout the month of January and Saturday and Sunday.

The museum is located at 8911 Euclid Ave., across the street from the Cleveland Clinic. For information, call the museum at 231-5010, ext. 12 or